

Ældres møde med velfærdsteknologien

- Et studie i forholdet mellem ældre og velfærdsteknologi

2. Semesterprojekt - Humanistisk Teknologisk bacheloruddannelse

2. Semester projektrapport

Humanistisk teknologisk Bacheloruddannelse, Roskilde Universitet

Gruppemedlemmer & studienr: Andreas Jensen[49088], Anna Katrine Klint Jensen[60639], Mikkel Rohde Andersen [61009]

Gruppenummer: 22

Hus: 6.2

Vejleder: Hans Christian Asmussen

Periode: 15.02.17 - 01.06.17

Uddannelsessted: Roskilde Universitet

Forside-billed: BarutRen (2013). Rigtige mennesker er bedre end robotter. BarutRen.

[Besøgt d. 29-04-17]

Tilladelser: Rapport og system må gerne bruges til undervisning.

Normalsider: 55 sider

Sprog: Dansk

Kildehenvisningsmetode: Harvard-metoden

Abstract

This 2nd semester project report, at the humanistic-technological bachelor's degree, is a study in how to develop a set of "best practices" surrounding the selection and use of welfare technology meant to be used by elderly. The primary inspiration for defining these "best practices" is the concept of "pleasure" defined by Patrick W. Jordan. The report also includes welfare technology as a concept, methods for collecting qualitative empirical data through interviews, and methods related to the process model called Double Diamond.

The robot vacuum cleaner has been the representative for the concept of welfare technology in the empirical work described in this report. The report makes use of the humanistic-technological dimensions called "Technology, systems & artifacts" and "Subjectivity, technology & society" as its sources of inspiration.

Forord

Denne rapport er blevet udarbejdet af en projektgruppe bestående af Andreas Jensen, Anna Katrine Klint Jensen og Mikkel Rohde Andersen. 1 af gruppens medlemmer, er på sit 3. semester og gruppens 2 andre medlemmer er på 2. semester, på den humanistisk-teknologiske bacheloruddannelse på Roskilde Universitet.

Rapporten er blevet udarbejdet på baggrund af 2 kurser, som er blevet færdiggjort undervejs i projektet. Disse kurser er "Teknologiske systemer og artefakter 2" og "Subjektivitet, teknologi og samfund 2" som blev gennemført i perioden fra den 15. februar til den 1. juni 2017.

Formålet med udarbejdelsen af rapporten har været at bevise at vi har opbygget viden og færdighed inden for dimensionerne "Teknologiske systemer og artefakter" og "Subjektivitet, teknologi og samfund".

Arbejdet beskrevet i denne rapport havde til formål at udforske forholdet mellem ældre og velfærdsteknologi med robotstøvsugere som repræsentant for velfærdsteknologien og med "Pleasure" begrebet som teoretisk ramme. På baggrund af dette forsøger rapporten at identificere nogle "Best practices" som kan anvendes i fremtiden, til bedre at kunne vælge og anvende velfærdsteknologi i forbindelse med ældre.

Rapporten er udarbejdet i et samarbejde med uddannelsesinstitutionen Roskilde Universitet, med vejleder Hans Christian Asmussen, som repræsentant for uddannelsen og de interviewede, med dæknavnene August og Alma.

Til alle bidragene interessenter, skal der lyde en varm tak fra projektgruppens medlemmer, for at vise interesse for projektet og for den aktive deltagelse i bidraget til denne rapport.

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	6
2. Problemstilling	8
2.1 Problemfelt og motivation	8
2.2 Problemformulering	10
2.3 Afgrænsning af projektet	10
3. Metode	12
3.1 Semesterbinding	12
3.2 Metode til besvarelse af problemformulering	13
3.2.1 Idégenerering i projektet - Double Diamond	13
3.2.2 Teoretisk baggrund	14
3.2.2 Empiriindsamling	15
3.3 Konsekvenser ved valg af metode	18
4. Planlægning af projektet	19
4.1 Forventet udbytte af projektet	19
5. Teori	20
5.1 Velfærdsteknologi	20
5.1.1 Definitionen af velfærdsteknologi	20
5.1.2 Hvorfor er velfærdsteknologi vigtigt?	21
5.2 "Pleasure" begrebet	23
5.2.1 Definitionen af Pleasure	23
5.2.2 Jordans hierarki for forbrugerbehov	25
5.2.3 De 4 typer af pleasure	28
7. Empiri	31
7.1 Planlægning af empiriindsamling	31
7.1.1 Tematisering af empiriindsamlingen	31

2. Semester projektrapport

Humanistisk teknologisk Bacheloruddannelse, Roskilde Universitet

7.1.2 Aftale med August og Alma	32
7.1.3 Design af empiriindsamlingen	33
7.1.4 Rollefordeling	40
7.1.5 Indsamlingsmetode	42
7.2 Besøg hos August og Alma	42
7.3 Bearbejdning af empiriindsamling	43
7.3.1 Transskribering	43
7.3.2 Tematisering	46
7.4 Evaluering af empiriindsamling	49
7.4.1 Planlægning af empiriindsamlingen	49
7.4.2 Udførslen af empiriindsamlingen	50
8. Analyse	52
8.1 De 4 pleasure-begreber i spil	52
8.2 Jordans hierarki i fokus	61
8.3 Forholdet mellem robotstøvsugeren og den ældre	63
9. Diskussion	65
9.1 Empiriindsamlingen	65
9.1.1 Overvejelser om kvaliteten af empirien	65
9.1.2 Behov for yderligere empiriindsamling	68
9.2 En ny tilgang til robotstøvsugeren	69
9.2.1 Fremtidens robotstøvsugere til de ældre	69
9.2.2 Funktionaliteten i højsædet og bedre usability	71
9.3 Forståelse af velfærdsteknologi	72
10. Vores Best Practices	74
11. Konklusion	76
12. Perspektivering	77

13. Kilde- og litteraturliste	78
Bilag	83
Bilag #1 - Planlægning af projektet udvidet	83
Målsætninger for projektet	83
Projektplan	83
Anvendte praktikker og redskaber ved projektopstart	85
Discover metoder - Double Diamond	85
Define metoder - Double Diamond	86
Retrospectives	86
Bilag #2 - Billeder fra August og Almas hjem	89
Bilag #3 - Tekster fra tematisering	97
Materialer og sanseindtryk	98
Udtryk for Pleasure/ ikke Pleasure	99
Ønsker og forslag til robotstøvsugere	100
Bilag #4 - Pleasure udvidet	101
Hvor passer Pleasure ind i forhold til følelser?	101
Jordans Menneskelige faktorer	102
Bilag #5 - Velfærdsteknologi udvidet	105
Interviews fra Kastanjehaven	105
Bilag #6 - Besøg hos August og Alma	107
Opvarmning	107
Gå-med interview	107
August og Almas nuværende støvsuger	112
August og Almas tanker om Robotstøvsugeren	114
Materialer og farver i fokus	115

1. Indledning

Dannelsen af vores projektgruppe startede med en fælles interesse for robotteknologi. I den efterfølgende periode diskuterede vi i gruppen, om hvilken retning vi ønskede at projektet skulle gå i. Vi kiggede på dette tidspunkt i alle retninger, når det kom til robotteknologi. Gennembruddet for os kom da vi begyndte, at snakke om et af gruppemedlemmernes studiejob i ældreplejen, hvorefter vi begyndte at finde interesse i hvordan vi kunne gøre en forskel i ældreplejen, og samtidig med at beskæftige os med vores interesse for robotteknologi. Snakken ledte hurtigt mod hvordan de ældre havde det, med den teknologi som anvendes i forbindelse med ældrepleje, og termet "velfærdsteknologi" blev en del af vores process. Efter at have kigget på forskellige artikler på nettet, tegnede der sig et billede for os af, at velfærdsteknologi både kan have sine fordele, men også sine problemer og udfordringer. Det der fangede vores interesse mest, var hvad de ældre synes om de æstetiske aspekter af velfærdsteknologien, og om der i det hele taget bliver taget højde for de ældres æstetiske præferencer i designet af velfærdsteknologi. Samtidig med dette var vi også interesseret i hvordan de ældre synes denne teknologi passer ind i deres deres hjem, og om de nyder at have velfærdsteknologien omkring dem. Vi blev derfor motiveret til at gå i dybden med netop de ældres forhold til velfærdsteknologi og vi opdagede, at det ikke kun var os der fandt denne problematik interessant, men at problematikken var blevet debatteret i flere medier over en længere årrække.

Motivationen voksede for os, og vi blev mere sikre på projektets retning, da det for os gav mening at arbejde hen mod, hvordan vi kunne gøre den fremtidige ældrepleje bedre i fremtiden og samtidig komme tættere på de ældres virkelighed med velfærdsteknologien i dag.

Vi begyndte at spørge os selv "Hvordan kan velfærdsteknologien tilpasses, til de ældres ønsker og præferencer?". I gruppen opstod der snak om, at ordet "velfærd" i velfærdsteknologi må være forbundet med et element af nydelse. Vi blev præsenteret for et teoretisk begreb kaldet "Pleasure" af Patrick W. Jordan af vores vejleder, og vi blev med det samme meget interesseret i hvad dette begreb kunne bidrage med, til at forstå ældres forhold til velfærdsteknologi som det er nu, men også hvordan dette forhold kunne

forbedres for de ældre forbedres fremover. I denne rapport vil vi bruge udtrykket Pleasure og vi skelner derfor mellem Pleasure og nydelse på den måde, at med Pleasure vil vi referere til Patrick W. Jordans teoretiske begreb, hvor ordet nydelse vil være den mere almindeligt omtalte forståelse af nydelse som bliver brugt i daglig tale. Vi vil derfor forsøge at undgå at anvende ordet nydelse for ikke at skabe forvirring om betydningen af Pleasure.

Formålet med dette projekt vil være at undersøge hvordan velfærdsteknologi i fremtiden kan tilpasses de ældre og deres hverdag i forhold til at skabe et godt forhold mellem dem og velfærdsteknologien, så de i højere grad oplever Pleasure ved at have teknologien omkring dem frem for det modsatte. Vi vil gennem dette projekt give vores bud på, hvordan et godt forhold mellem de ældre og velfærdsteknologi kan skabes ved at definere nogle "best practices" for hvordan velfærdsteknologi vælges og bruges af de ældre.

2. Problemstilling

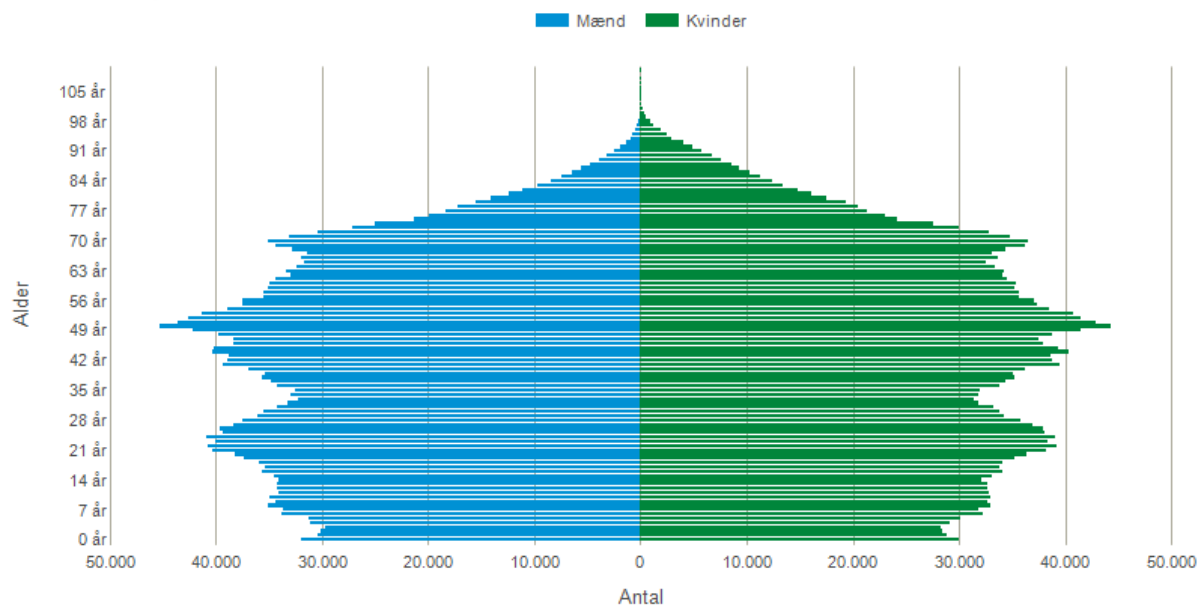
I dette kapitel ønsker vi at synliggøre problemstillingen for dette projekt. Vi vil komme nærmere ind på vores problemfelt, problemformuleringen som opstår ud af vores problemfelt, og afsluttende vil vi komme ind på de afgrænsninger, som vi ser relevante ved projektets påbegyndelse.

2.1 Problemfelt og motivation

Ifølge Danmarks statistik vil befolkningstilvæksten komme til at være stort set nul omkring 2050 (Berlingske business, 2009), hvilket omtales som den voksende ældrebyrde. Samtidig ser vi i en opgørelse over folketal i Danmark, at der er stor forskel mellem antallet af mennesker i alderen 45-55 år og antallet af mennesker mellem 10 og 20 år, som er den befolkningsgruppe som i fremtiden vil skulle tage sig af de 45-55 årige når de går på pension (Danmark Statistik, 2017).

Folketal den 1. i kvartalet

Tid: 1. kv. 2017 | Køn:

Billede 1: Danmarks Statistik - Folketal

Dette vil betyde, at pensioner, hospitaler og ældrepleje i fremtiden vil fylde mere i Dansk økonomi (Information, 2009).

En løsning på dette som allerede er under udvikling er brugen af velfærdsteknologier som kan være fremtidens svar på at løse problemet. Dog siger Erna sørensen i Kristeligt dagblad at velfærdsteknologier i hendes øjne er (Kristeligt dagblad, 2016):

”Store, grimme og klodsede. Jeg har aldrig syntes, at de var pæne. De kan til nød gå an på sygehuse og plejehjem, men det er altså noget andet, når de skal stå i et privat hjem. De passer i hvert fald ikke ind herhjemme hos mig,” - Erna Sørensen

For os er det et udtryk for, at ikke alle ældre har nemt ved at forene sig med velfærdsteknologier som en del af deres hverdag.

Vi blev derfor interesseret i dette projekt interesseret i, om vi kunne imødekomme de ældre og forstå deres syn på velfærdsteknologi og dermed blive klogere på hvordan teknologien i fremtiden kan tilpasses, så de ældre i større grad vil tage teknologien til sig.

Vi vurderer at problemet er interessant både for de ældre, men også i forhold til offentlige instanser som arbejder med at introducere mere velfærdsteknologi i forbindelse med ældrepleje. Projektet vil specielt være interessant for regionerne som arbejder med implementeringen af ny velfærdsteknologi, da dette projekt kan hjælpe dem med at forstå den reaktion som regionerne får af de ældre på deres implementering af velfærdsteknologien. Vi tror at dette projekt vil kunne udfordre nuværende argumenter som f.eks. socialpolitiske eller økonomiske argumenter, i valget og brugen af velfærdsteknologi, med nye argumenter for valget og brugen af velfærdsteknologi.

2.2 Problemformulering

På baggrund af vores problemfelt lyder vores problemformulering således:

Hvordan kan vi med robotstøvsugeren, som repræsentant for velfærdsteknologi og "pleasure" begrebet, som teoretisk udgangspunkt, undersøge om der kan opstilles en række "best practices" omkring valg og brug af velfærdsteknologi af ældre?

For at kunne besvare denne problemformulering har vi udformet de følgende underspørgsmål:

- 1. Hvordan kan vi forstå velfærdsteknologi?*
- 2. Hvordan repræsentere robotstøvsugeren velfærdsteknologi til ældre?*
- 3. Hvordan kan "pleasure" begrebet bidrage til at opstille en række "best practices" omkring valg og brug af velfærdsteknologi til ældre?*

2.3 Afgrænsning af projektet

Alle projekter der påbegyndes, uanset om det er i sammenhæng med uddannelse eller i erhvervssammenhæng, vil have begrænsninger i forhold til tid, kompetencer og arbejdskraft. Derfor er det vigtigt at foretage nogle afgrænsninger for projektet, som stemmer overens med de ressourcer vi har til rådighed til projektet, hvilket vi vil gøre i dette afsnit.

Velfærdsteknologi som fokusområde

Velfærdsteknologi kommer til at være et centralt område for vores projekt. Derfor ønsker vi at afgrænse os til at fokusere på velfærdsteknologi som system.

Derudover vil vi afgrænse os fra at kigge på mennesker som benytter velfærdsteknologi i deres arbejde med ældre, såsom hjemmeplejere, sygeplejersker eller lignende. Vi ønsker i stedet at kigge på velfærdsteknologi i forbindelse med når de ældre selv skal kunne anvende velfærdsteknologien, uden hjælp fra andre. Det kan ikke udelukkes at der vil blive inddraget overvejelser i forhold til andre der anvender velfærdsteknologi, men dette vil ikke være vores fokus på dette projekt.

Fokus på robotstøvsugeren

Vi har valgt udelukkende at kigge på en enkelt velfærdsteknologi og distancere os fra de mange andre former for velfærdsteknologier der eksisterer, fx. spiserobotter, intelligente toiletter osv.. Dette kan sætte nogle begrænsninger for vores muligheder for at forstå velfærdsteknologi i dybden, men dette vurderer vi vil være realistisk i forhold til de ressourcer vi har til rådighed.

Vi ønsker at bruge robotstøvsugeren som en repræsentant for velfærdsteknologien. Vi vil derfor ikke dykke ned i robotstøvsugers teknologier, men i stedet anvende den til at forstå forholdet mellem den ældre og velfærdsteknologien. Med yderligere ressourcer i projektet, såsom en længere tidshorizont eller flere gruppe-medlemmer, ville dette have været interessant at gå i dybden med for at understøtte de svar vi vil formulere på vores problemformulering.

Ethiske overvejelser

I projektet har vi valgt at distancere os fra at kigge på de mange etiske overvejelser i forbindelse med ældre og velfærdsteknologi. Hvis der på et tidspunkt i fremtiden vil være mindre etiske overvejelser som har betydning for vores konkrete arbejde vil vi måske inddrage dem, men disse vil ikke være vores fokus for dette projekt. I nogle menneskers øjne, kan velfærdsteknologi, medføre at ældre kan gå hen og blive ensomme, da der vil blive færre besøg fra hjemmeplejere (Danske Ældreråd, 2014). Med dette menes der ikke at disse overvejelser ikke er interessante, men vi mener at disse vil ligge uden for vores kompetencefelt. Et studie i etiske overvejelser vil helt sikkert have stor relevans for dette projekt og gavne dette projekts relevans i fremtiden.

Økonomi

Vi har i dette projekt valgt ikke at kigge på de økonomiske overvejelser i relation til velfærdsteknologi og robotstøvsugere. Vi er i projektet klar over, at økonomiske overvejelser vil være en vigtig brik i at skulle tage dette studie og anvende det til noget som kunne komme ældrepleje og de ældre til gode, men vi vurderer at vi ikke vil være i stand til at kunne komme med gode løsninger og svar til disse overvejelser, og vi har besluttet at afgrænse os fra dette.

3. Metode

Dette kapitel vil introducere læseren til vores valg af metoder, de tilhørende overvejelser i forhold til hvordan vi vurderer at vi bedst besvarer vores problemformulering og de tilhørende underspørgsmål. Kapitlet vil slutte af med at beskrive de mulige konsekvenser som vores valg af metode kan have for projektet.

Kapitlet vil først starte ud med at beskrive hvordan vores projekt relaterer sig til vores uddannelse og nærmere det semester vi går på i afsnittet "Semesterbinding".

3.1 Semesterbinding

I vores projekt ønsker vi at kombinere dimensionerne STS (subjektivitet, teknologi og samfund) og TSA (Teknologiske systemer og artefakter).

Denne kombination mener vi vil være fornuftig i forhold til besvarelsen af vores problemformulering.

I projektet ønsker vi at komme tættere på velfærdsteknologi og se hvordan vi kan bidrage til fremtidigt valg og brug af velfærdsteknologien. Dette kræver en dybere indsigt i velfærdsteknologi for at forstå, hvordan velfærdsteknologien defineres, hvordan den anvendes, men også hvilke udfordringer som velfærdsteknologien står overfor når den anvendes af ældre. Her mener vi at projektet vil være forankret i TSA, da vi ønsker at forstå velfærdsteknologien som system i dybden.

Samtidig med dette ønsker vi også at komme tæt på de ældre se, hvordan introduktionen af velfærdsteknologi i form af en robotstøvsuger i de ældres hjem kan have en indvirkning på den ældres hverdag samt at få øget indsigt i forholdet mellem den ældre og velfærdsteknologi, hvilket vi ønsker at gøre gennem "Pleasure" begrebet. Alt dette mener vi er med til at forankre projektet i dimensionen STS, da vi har en interesse for at studere samspillet mellem subjektet som i dette tilfælde er den ældre og teknologien som er velfærdsteknologi i form af robotstøvsugeren.

3.2 Metode til besvarelse af problemformulering

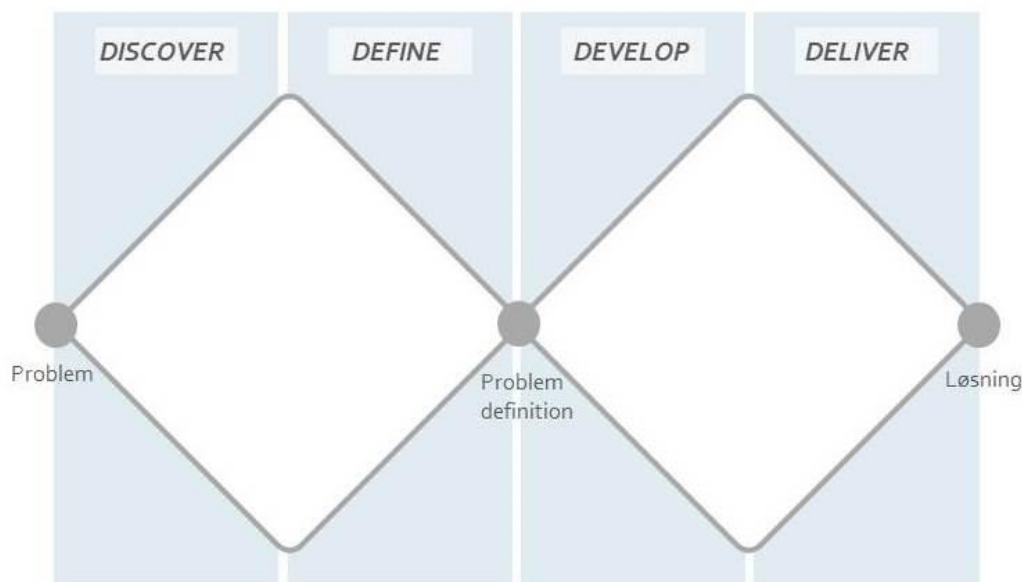
I dette afsnit vil vi komme ind på de metoder som vi ønsker at anvende for at komme frem til vores besvarelse af problemformuleringen.

3.2.1 Idégenerering i projektet - Double Diamond

For at komme godt i gang med projektet har vi ladet os inspirere af en grafisk beskrivelse af en designprocess kaldet "Double Diamond" til at generere ideer til vores projekt. Vi brugte Double Diamond forud for at vi havde vores problemformulering helt på plads, netop for at komme frem til den problemformulering vi har i denne rapport.

Double Diamond er en grafisk beskrivelse af en designprocess udviklet af British Design Council i 2005 (Værktøjskassen, 2013).

Beskrivelsen er illustreret med en model som består af 2 diamanter, der er delt op i 4 faser. Nedenfor er vist en illustration af modellen for Double Diamond.

Billede 2: Double Diamond process model

De 4 faser i Double Diamond er her formuleret med vores egne ord (Værktøjskassen, 2013):

- **Discover** - Fokus på at undersøge, udforske og forstå problematikken
- **Define** - Fokus på at afgrænse og definere et klart problem, som der skal løses
- **Develop** - Fokus på at løse det definerede problem
- **Deliver** - Fokus på test og evaluering for at gøre det udarbejdede produkt klar til produktion eller implementering

Til hver af disse faser findes der en lang række metoder som en projektgruppe kan gøre brug af for at løse de forskellige udfordringer som der eksisterer i hver af faserne.

Grunden til vi valgte at inkludere Double Diamond i vores projekt var for at få hjælp til de 2 første faser, som er at undersøge, udforske og forstå vores problematik (Discover) og derefter at afgrænse og definere problemet (Define) vi valgte at gå med klart. Vi vil komme nærmere ind på hvilke metoder specifikt som vi har gjort brug af i kapitel 4 kaldet "planlægning af projektet udvidet" under afsnittet "4.4 Anvendte praktikker og redskaber ved projektopstart" samt i vores bilag #1 med samme titel.

I forhold til de sidste 2 faser, Develop og Deliver, vil vi have den samme fremgangsmåde i forhold til at have fokus på at besvare vores problemformulering, som stemmer overens med Develop-fasen, og dernæst af aflevere vores rapport hvilket vil svare til Deliver-fasen i Double Diamond. Vi vil dog i de to sidste faser ikke tage inspiration fra de metoder der er udbudt sammen med Double Diamond, da vi har vurderet at disse ikke vil bidrage med lige så stor værdi for os i samme grad som metoderne i de 2 første faser, da vi vurderer at vores udfordring ligger i at udforske, undersøge og definere vores problem frem for at besvare det og aflevere besvarelsen.

3.2.2 Teoretisk baggrund

Da vi i vores projekt har sat os som mål i vores problemformulering, at forsøge at udarbejde nogle "best practices" for valg og brug af velfærdsteknologier med hjælp fra "pleasure" begrebet, og med robotstøvsugeren som repræsentant for velfærdsteknologien, er det vigtigt for os at gøre det klart for os selv og for læseren, hvilke områder vi skal undersøge for at kunne give et kvalificeret svar gennem vores analyse og diskussion senere i rapporten. Vi vil stræbe efter at opnå viden inden for de efterfølgende identificerede områder forud for

en kommende empiriindsamling, så vi kan blive mere fokuseret i forhold til, hvilken empiri vi ønsker at basere vores besvarelse af problemformuleringen på. Vi vil beskrive den teori som vi har haft fokus på i kapitel 5 kaldet "teori".

De teoretiske områder som vi har valgt at fokusere på er følgende:

Velfærdsteknologier

Omdrejningspunktet for vores projekt er at bidrage, til valget og brugen af velfærdsteknologi gennem opstillingen af nogle "best practices". Derfor er det vigtigt for os at få øget indsigt i velfærdsteknologier som teoretisk område, hvilket vi vil dokumentere i afsnit "5.1 Velfærdsteknologi". Dette teoretiske område vil være relateret til både den overordnede problemformulering samt underspørgsmål.

"Pleasure" begrebet

Som beskrevet ønsker vi at inddrage "Pleasure" begrebet i udarbejdelsen af vores "best practices", da vi mener at der vil være værdi at hente i dette teoretiske område i fremtidigt arbejde med velfærdsteknologier til ældre. Vores dokumentation af den relevante teori for vores arbejde vil være at finde i afsnit "5.2 "Pleasure" begrebet". "Pleasure" begrebet vil være relateret til vores problemformulering samt det 3. underspørgsmål.

3.2.2 Empiriindsamling

Til vores empiriindsamling i projektet, ønsker vi at anvende kvalitative metoder i form af interviews. I gruppen forstår vi kvalitativ data som (Bille, 2016):

- Relationel viden
- At gå i dybden med få cases
- Viden som relaterer sig til vaner og handlinger
- Indsigt i meninger, betydninger og holdninger
- Begrebsudforskende

I vores arbejde er vi interesseret i at komme tæt på de ældres hverdag, deres hjem og hvorfor deres hjem ser ud som det gør. Vi ønsker også at undersøge de ældres holdning til ny teknologi i relation til robotstøvsugeren, samt de følelser, holdninger og meninger som vi kan observere hos de ældre. Vi søger derfor dybdegående og velformulerede svar, hvilket vi vurderer at kvalitative metoder vil kunne hjælpe os med, da det stemmer godt overens med den forståelse som beskrevet tidligere.

Vi kunne have valgt at inddrage kvantitative metoder i vores projekt, ved eksempelvis at udarbejde spørgeskemaer, hvor vi kunne spørge ind til de ældres hjem og deres forhold til robotstøvsugere og velfærdsteknologi. Vi har dog vurderet, at dette ikke ville bidrage med nok viden, i forhold til arbejdet som de kvantitative metoder kunne kræve af os, og samtidig tror vi at det vil være en stor udfordring for os at udforme spørgeskemaer som ville give os de svar vi ønsker, da det er nyt for os i gruppen at arbejde med ældre i et projekt.

For at få den bedst mulige empiri til vores projekt, vil vi have fokus på kvalitative metoder. Vi tror det er vigtigt for os at skabe en tryk, afslappet og hyggelig stemning omkring de ældre, så vi kan føre en dialog med dem, på deres præmisser.

Hvis vi skal dykke dybere ned i de kvalitative metoder, findes der mange forskellige varianter af kvalitative metoder.

Inden vi dykker ned i de specifikke kvalitative metoder ønsker vi at klarlægge den overordnede metodiske fremgangsmåde for vores empiriindsamling. Her har vi ladet os inspirere af bogen "Problemløst projektarbejde", Udgave 4 af Poul B. Olsen og Kaare Pedersen. Specielt kapitel 9 kaldet "Interview" som omhandler hvordan projektgrupper på en god måde får den første kontakt med feltet, og tilegner sig den rigtige data som der er brug for i projektet gennem interviews. Kapitlet referer til Steinar Kvaales (1996) opdeling af erkendelsesopgaver i 7 faser, som vi har fundet meget relevante for vores arbejde og kapitlet formår at forklare disse faser på en letforståelig måde.

De 7 faser som bliver introduceret i kapitlet har vi formuleret med vores egne ord, i relation til vores projekt:

1. **Tematisering:** Hvad ønsker vi at erkende med interviewet? (Se afsnit 7.1.1)
2. **Design:** Planlægning af interviewet. (Se afsnit 7.1.3)
3. **Interview:** Gennemførelse af interviewet. (Se afsnit 7.2)
4. **Transskribering:** Omsætning af det indsamlede materiale til noget som der kan fortolkes og analyseres. (Se afsnit 7.3.1)
5. **Analysering:** Genlæsning af det transskriberede materiale for at identificere temaer ud fra de interviewedes svar og handlinger under interviewet. (Se afsnit 7.3.2)
6. **Bekræftelse:** Interviewet samt de tilhørende analyserede resultaters kvalitet undersøges og vurderes i forhold til om der er behov for supplerende anden information eller om der skal foretages yderligere dataindsamling for at kvaliteten af de fundne resultater kan fastslås. (se kapitel 9)
7. **Rapportering:** Resultaterne af interviewet formidles i projektets analyse og deles med interessenter gennem en færdig rapport. (Se kapitel 8)

3.3 Konsekvenser ved valg af metode

Eftersom vi ikke kan inddrage alle metoder på én gang i et projekt, vil der altid være nogle fravalg, som kan have konsekvenser for projektets resultater. Her vil vi kort komme med nogle overordnede overvejelser over hvilke konsekvenser som vores valg af metode kunne have for vores projekt.

Manglende triangulering

Et fravalg som vi argumenterede for tidligere var ikke at anvende kvantitative data i vores projekt. Dette betyder at vi ikke får mulighed for at foretage triangulering af data på tværs af kvalitativ og kvantitativ data. Dette har naturligvis en betydning for verificeringen af vores resultater, da vi ikke vil have en bred vifte af data, men i stedet begrænset data som vi vil gå meget i dybden med i stedet. Det vil derfor ikke være sikkert at vi vil kunne udforme generaliserbare svar på vores problemformulering. Vi ønsker dog senere i rapporten at snakke om generaliserbarheden af vores arbejde, og identificere hvor vi kan og ikke kan sige noget generelt om det område vi arbejder med.

Dimensionen "Design og konstruktion"

Tidligere beskrev vi i semesterbindingen hvordan vores rapport vil være forankret til dimensionerne "subjektivitet, teknologi og samfund" samt "Teknologiske systemer og artefakter". Dette valg betyder at der ikke vil være fokus på den 3. dimension til rådighed for os kaldet "Design og Konstruktion", grundet projektets begrænsninger i forhold til tid og ressourcer.

Da vi nu har synliggjort og fastlagt vores metode vil vi nu gå videre til at forklare hvordan vi har planlagt arbejdet for vores projekt, for at opnå den bedst mulige besvarelse af den fremsatte problemformulering.

4. Planlægning af projektet

I dette kapitel vil vi beskrive hvordan vi har planlagt vores arbejde for at nå hen mod en besvarelse af vores problemformulering. I denne forbindelse har vi arbejdet med de følgende aktiviteter i forbindelse med planlægningen af projektet:

1. Fastsættelse af nogle målsætninger for projektet
2. Udarbejdelsen af en projektplan
3. Inkluderingen af praktikker og redskaber for at sikre kvaliteten af rapporten

Af hensyn til rapportens omfang vil alle disse vil være at finde i vores Bilag #1 med titlen "Planlægning af projektet udvidet".

Vi vil afslutte dette kapitel med kort at forklare, hvad det forventede udbytte af projektet vil være.

4.1 Forventet udbytte af projektet

Fra uddannelsens side ligger der et krav til at der skal udarbejdes et fysisk produkt udover denne rapport som skal have forbindelse til dimensionen TSA (Teknologiske systemer og artefakter. Som vores problemformulering lægger op til vil vi arbejde på at opstille nogle "Best practices" i forhold til valg og brug af velfærdsteknologi af ældre.

Vi har valgt at ville lave en plakat som skal oplyse om de "best practices" som vi ønsker at komme frem til gennem vores problemformulering. Vi vurderer dette vil være den bedste måde at præsentere vores resultater på i forhold til vores kompetencer og den tid og arbejdskraft der er til rådighed i projektet.

5. Teori

I dette kapitel vil vi præsentere den teori som vi ønsker at have fokus på i dette projekt for at besvare vores fremstillede problemformulering. Teorien vil både være relevant i forhold til en kommende empiriindsamling som vi ønsker at foretage, men vil samtidig også være relevant for den efterfølgende analyse og diskussion som vi vil udarbejde på baggrund af den indsamlede empiri. I teori afsnittet vil vi ikke fokusere i høj grad på at beskrive de teoretikere og vigtige personer som har fremstillet den teori vi anvender, men mere på de teoretiske begreber og perspektiver inden for de teoretiske områder som vi har udvalgt.

Som vi identificerede i vores kapitel 3 om vores metode så ønskede vi at dykke ned i 2 teoretiske områder, henholdsvis Velfærdsteknologi og "pleasure" begrebet. For os er det vigtigt at få velfærdsteknologi som teoretisk område på plads først, da det vil være ud fra konteksten af velfærdsteknologi at vi vil introducere "pleasure" begrebet i vores rapport.

5.1 Velfærdsteknologi

I dette kapitel ønsker vi at præsentere den teori som vi har beskæftiget os med relateret til velfærdsteknologi. Vi vil komme nærmere ind på definitionen af velfærdsteknologi, og hvorfor den er vigtigt for vores projekt og i en større sammenhæng. Vi er opmærksomme på at velfærdsteknologi er et stort emne, og vi vil derfor kun redegøre for den del af velfærdsteknologi som teoretisk område som er relateret til vores projekt og som vi ønsker at gøre brug af.

5.1.1 Definitionen af velfærdsteknologi

Da vi begyndte at læse om velfærdsteknologi, gik det op for os, at ordet velfærdsteknologi, ofte er et ord der høres i sammenhæng med de skandinaviske lande.

Der findes dog ingen reel samlet nordisk definition af velfærdsteknologi (Nordens Vælfærdcenter, 2010), og selv i Danmark kan det være svært at finde én fast definition af ordet.

Det der kendetegner det nordiske velfærdssamfund er at de alle tilbyder en form for velfærdsydelse til borgere f.eks. pleje, omsorg, hjælpemidler, genoptræning m.m.

I definitionerne kan det virke uklart, hvem det er der skal modtage disse ydelser, men det mest generelle er dog ældre borgere, handikappede og borgere med kroniske sygdomme.

Vi har valgt at tage udgangspunkt i en definition fra bogen "Teknologi mennesker faglighed":

"Det centrale er, at teknologien er borgerrettet og at borgeren er i centrum.

Derudover skal velfærdsteknologi medvirke til at opfylde velfærdspolitiske mål. Desuden skal teknologien indreflektere knaphed¹ på arbejdskraft og økonomiske ressourcer." - Teknologi mennesker faglighed.

5.1.2 Hvorfor er velfærdsteknologi vigtigt?

Som nævnt i problemfeltet, kan vi på Danmarks statistik, se at der i fremtiden kommer flere ældre i Danmark (Danmarks statistik, 2017).

Denne voksende aldersgruppe kender vi, fra medier omtalt som den voksende ældrebyrde (DR nyheder, 2015). I bogen "Velfærdsteknologi - Nye hjælpemidler til ældreplejen" fra 2010, kan vi læse at Danmark i år 2042 kommer til at have 260.000 færre hænder på arbejdsmarkedet (Ældreforum, 2010) og samtidig vil aldersgruppen 65+ stige med 665.000 frem mod 2042 (FOA, 2010).

Fremtidens ældre forventes at komme til at have større forventninger, til individuelle tilpassede ydelser og af højere kvalitet end hvad der forventes nu. Dertil forventes det at velfærdsteknologien skal kunne supplere til dette, med blandt andet rengøringsrobotter, sociale robotter og hjælp til fysisk belastende opgaver (Ældreforum, 2010).

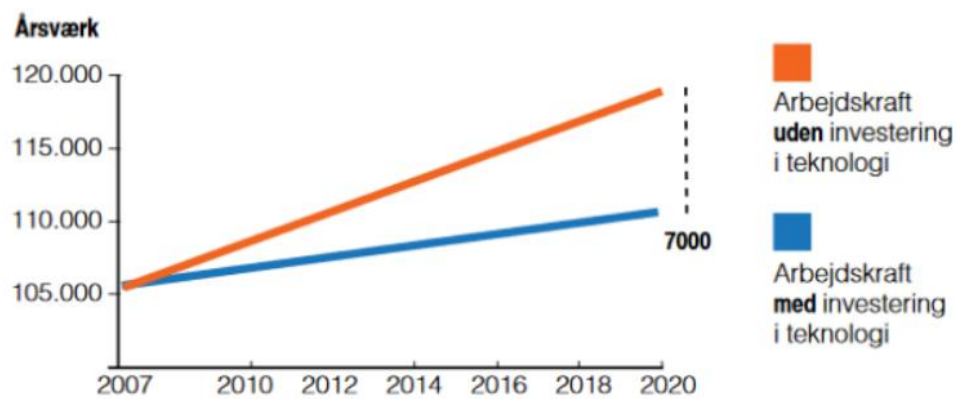
I bogen "Fokus på velfærdsteknologier" beskrives det hvordan en undersøgelse fra "Rambøll management" viser at de offentlige udgifter i Danmark vil stige med 20 procent fra 2000-2030 (Nordens Velfærdscenter, 2010). Dette skyldes blandt andet den voksende ældrebyrde

¹ Knaphed - Mangel eller utilstrækkelighed med hensyn til mængde, udstrækning eller omfang (Den danske ordbogs definition)

vi har beskrevet tidligere. De vurderer at det er urealistisk for Danmark, at kunne finde de ressourcer, det vil kræve at understøtte den offentlige sektor, vi vil se i fremtiden.

Derfor vil vi i Danmark se en situation, hvor der vil være færre medarbejdere i den offentlige sektor, som skal yde den samme service, til flere borgere, end hvad de skal i dag. Løsningen kan derfor være, at implementere mere teknologi i den offentlige sektor.

Teknologi kan frigjøre tid til omsorg og pleje

Kilde: Rambøll Management for Ingeniørforeningen i Danmark, IDA

Billede 4: Graf fra Nordens Vælfærdscenter

I grafen herover ses det, hvordan Rambøll management forudsiger, at hvis ikke teknologien bliver implementeret i ældresektoren, vil der være en stor stigning frem mod år 2020, på efterspørgslen af arbejdskraft inden for ældresektoren. På grafen ses det at der vil være en stor stigning frem mod år 2020, på efterspørgslen af arbejdskraft inden for ældresektoren. Derudover viser grafen også, at implementeres teknologien, vil efterspørgslen mindskes med mellem 6500 - 7000 ansatte i 2020, end hvis ikke teknologien implementeres.

Da vi nu har præsenteret velfærdsteknologi og gjort det klar for læseren hvorfor det er vigtigt i forhold til vores problemformulering, vil vi nu gå videre til vores næste kapitel omhandlende "Pleasure" begrebet, som vi ser som et vigtig teori begreb i forhold til vores projekt.

5.2 “Pleasure” begrebet

I dette afsnit vil vi introducere det omtalte “Pleasure” begreb som vi har nævnt flere gange i rapporten op til dette punkt. Vi vil komme omkring definitionen af Pleasure begrebet, et hierarki over forbrugerbehov i relation til Pleasure og til sidst vil vi introducere 4 former for Pleasure.

Vi vil i løbet af dette kapitel beskrive hvordan der kan være en kobling mellem hvad vi ved om velfærdsteknologi og Pleasure begrebet, så det står klart for læseren af denne rapport, hvordan vi har tænkt os at kombinere de 2 teoretiske områder for at besvare vores problemformulering.

Vi vil nu lægge ud med at beskrive definitionen af pleasure begrebet.

5.2.1 Definitionen af Pleasure

I dette afsnit vil vi beskrive den definition af Pleasure begrebet som vi vil benytte os af i vores projektarbejde.

Da vi i vores projekt vil kigge på Pleasure i forbindelse med velfærdsteknologi som omfatter mange forskellige produkter, vil vi på baggrund af denne præsenterede forståelse af Pleasure bruge den følgende definition af Pleasure i forbindelse med produktdesign præsenteret af Desmet og Hekkert:

“Pleasure er en dimension af følelser som er forbundet med behagelige følelsesmæssige reaktioner fremkaldt af produktdesigns” (Desmet & Hekkert, 2002)

For vores arbejde er det vigtigt at vi har en klart formuleret forståelse af Pleasure, da det kan hjælpe os til at være mere bevidste om, hvilke ting vi skal være ekstra opmærksomme på når vi skal ud og udføre empiriindsamling. Forståelsen af Pleasure som en dimension betyder, at vi skal være specielt opmærksomme på hvilke ord, relateret til følelser, der bliver brugt i forskellige situationer og om velfærdsteknologi under vores empiriindsamling. Disse ord kan være indikatorer for om der er Pleasure til stede eller det modsatte. Eksempler på disse ord kunne være “behageligt”, “underholdende” eller “afslappende”,

men også det modsatte såsom “ubehageligt”, “kedeligt” eller “stressende” som alle kunne have en relation til Pleasure som en dimension af følelser.

En vigtig bog vi fandt i relation til begrebet Pleasure var bogen “Designing Pleasurable Products - An Introduction to the new human factors” fra år 2000 af Patrick W. Jordan som vil være vores hovedkilde for vores forståelse af pleasure begrebet.

Jordan beskriver i denne bog i relation til Pleasure et hierarki over forbrugerbehov. Forud for dette hierarki beskriver Jordan konteksten for denne model med det begreb som han kalder for “menneskelige faktorer” som han beskriver har udviklet sig i 3 faser. Jordan er ikke så klar i forhold til hans definition af menneskelige faktorer, og vi valgte derfor at søge på en definition af disse. Den mest pålidelige definition vi kunne finde kommer fra IEA (International Ergonomics Association) og lyder som følger oversat fra engelsk:

“Ergonomi (eller menneskelige faktorer) er en videnskabelig disciplin som beskæftiger sig med forståelsen af interaktionen mellem mennesker og andre dele af et system. Det er også en profession som anvender teori, principper, data og metoder til design med det formål at optimere menneskers velvære og overordnede ydeevne med et system” (IEA, 2017, <http://www.iea.cc/whats/index.html>)

Vi har valgt ikke at inkludere de 3 faser i vores teoriafsnit af hensyn til rapporten omfang, men vil henviser til vores bilag #4 med titlen “Pleasure udvidet” som vil forklare konteksten.

5.2.2 Jordans hierarki for forbrugerbehov

Jordan beskriver i bogen et hierarki for forbrugerbehov. I udarbejdelsen af dette hierarki har Jordan hentet inspiration fra psykologen Abraham Maslows arbejde med at definere et hierarki over forbrugerbehov som ses illustreret herunder.

Billede 7: Maslows behovshierarki

Jordan beskriver hvordan at mennesket blev set som et "Ønskende dyr" (Oversat fra "Wanting animal") som sjældent oplever et stadie af komplet tilfredsstillelse i enhver situation. Selv hvis fuld tilfredsstillelse blev opnået ville denne tilstand kun være midlertidigt og ville hurtigt erstattes af noget andet. Ideen med Maslows behovshierarki var, at så snart mennesker fik opfyldt deres behov, lavere rangeret i hierarkiet, så ville de begynde at søge tilfredsstillelse højere oppe i hierarkiet. Dette kan med andre ord betyde, at selv hvis folks basale behov er blevet mødt, så kan der stadig opleves frustrationer hvis de højere rangerede behov ikke mødes. Denne forståelse af menneskelige behov overførte Jordan til sit studie og beskriver de følgende 3 niveauer i forståelsen af produkter:

- **Niveau 1 - Funktionalitet**

Det basale niveau for ethvert produkt er de funktioner et produkt besidder, for at kunne udføre den/de opgaver som produktet er tiltænkt at skulle hjælpe brugeren med. For at produktudviklere skal kunne opfylde dette behov siger Jordan at de må have en forståelse for hvad produktet vil blive brugt til og hvilken kontekst og miljø som produktet vil blive brugt i (Jordan, 2000).

- **Niveau 2 - Usability**

Når mennesker er blevet tilfredsstillt med at produktet har de ønskede funktionaliteter vil de begynde at forvente at produktet også vil være nemt at bruge. Brugere forventer hvad der kaldes for "Usability" inden for studier i produktdesign. Det at have de rette funktionaliteter kan understøtte usability i et produkt, men det er ikke sikkert at det er nok for at en bruger føler et produkt er nemt at bruge (Jordan, 2000).

- **Niveau 3 - Pleasure**

Når det at et produkt er nemt at bruge, ikke er nok for at en bruger er tilfreds med et produkt, begynder brugere at forvente noget ekstra som gør produktet specielt. Produkter ses på dette niveau ikke blot som værktøjer til at udføre en opgave, men som "levende objekter" som mennesker kan have følelsesmæssige forhold til. Forbrugere forventer nu ikke kun funktionelle fordele ved produktet, men også følelsesmæssige fordele (Jordan, 2000).

Fokus på utilfredshed med usability

Jordan forsøger at understøtte sin påstand om denne udvikling i forbrugeres forventning, med at beskrive udviklingen i synet på Usability blandt forbrugere. Forbrugernes fokus med hensyn til Usability har samtidig med opstanden af de nye Pleasure-baserede tilgange oplevet at gå fra at være på tilfredshed til utilfredshed. Med dette menes der, at hvor der før i tiden ikke var en forventning til at et produkt skulle inkludere usability og derfor var en uventet bonus for forbrugeren, så er forbrugere nu vant til at usability er en del af så mange produkter, at forbrugere ikke længere bliver overraskede over at se usability i et produkt. I stedet fokuseres der i højere grad på, når usability ikke er til stede, hvilket skaber utilfredshed hos forbrugeren. Jordan mener at der er sket en udvikling i forbrugernes behov, og usability er nu en helt normal del af produkter, hvilket betyder, at forbrugere nu eller meget snart vil begynde at stille krav til at opnå Pleasure gennem de produkter som de tilegner sig (Jordan, 2000).

Ikke blot værktøjer, men levende objekter

Jordan beskriver hvordan denne "Pleasure-baserede" tilgang ikke er et alternativ til Usability-baserede tilgange. Selvom brugbare produkter med god usability ikke nødvendigvis vil være behagelige og understøtte Pleasure, så vil det være helt utænkeligt at produkter med dårlig brugbarhed vil være behagelige for en bruger og understøtte Pleasure. Dog er Usability-baserede tilgangene begrænsede i deres forståelse af forholdet mellem forbrugeren og produktet. Udviklingen går mere mod det beskrevne forhold på niveau 3, i Jordans hierarki over forbrugerbehov, hvor produkter ikke blot er værktøjer, men levende objekter som mennesker kan have følelsesmæssige forhold til. Produkter ses her som objekter der kan gøre mennesker glade, kede af det, stolte eller pinligt berørte. Produkter begynder i højere grad at besidde en form for personlighed. Mennesker besidder også personligheder, men ikke nok med det besidder mennesker også håb, frygt, drømme og forhåbninger, hvilke allesammen påvirker den måde mennesker reagerer på produkter og interagerer med dem på.

I den forbindelse rejser Jordan en bekymring over at det er en sjældenhed, at finde studier i menneskelige faktorer som beskriver mennesker mere detaljeret end blot alder, køn, uddannelse og profession. Samtidig mener Jordan at disse studier kun ser ud til at omhandle hvilken grad af effektivitet og tilfredshed, som mennesker kan opleve i at udføre givne opgaver, frem for hvilken følelsesmæssig respons, mennesker har til produkter som de bruger og oplever. Studier i menneskelige faktorer har op til dette punkt betragtet begrebet "tilfredshed" som begrænset til at handle om undgåelse af fysisk eller psykisk ubehag.

Jordan ser dette som et problem med de Usability-baserede tilgange, fordi de tilskynder en forståelse af brugere som kognitive og fysiske komponenter i et system bestående af brugeren, produktet og miljøet som produktet benyttes i.

Forudsætningen som usability-baserede tilgange hviler på er altså, at produktet skal designes således at de kognitive og fysiske krav til brugeren holdes til et minimum. Sagt med andre ord må kravene ikke overstige en brugers kapacitet i forhold til at kunne anvende produktet. Usability-baserede tilgange opfordrer til et begrænset syn på menneskers brug af produkter, og Jordan mener at dette resultere i en umenneskeliggørelse af forbrugere (Jordan, 2000).

Jordan fortsætter med at beskrive hvilke udfordringer som de nye Pleasure-baserede tilgange står over for. Vi vil ikke gå dybden med dem i rapporten, men henviser til vores Bilag #4 fra før med titlen "Pleasure udvidet" for mere indsigt i disse udfordringer.

Da vi nu har fået definitionen af pleasure-begrebet på plads, vil vi nu gå videre med at forklare Jordans definition af 4 forskellige typer af pleasure. Disse skal hjælpe os med at planlægge vores empiriindsamling, og vil også hjælpe os med efterfølgende at kunne analysere vores empiri for mulige forbindelser mellem pleasure og produktens egenskaber som i sidste ende kan formuleres til de ønskede "best practices".

5.2.3 De 4 typer af pleasure

I Jordans bog (Designing pleasurable products) fortæller Jordan om forskellige måder at klassificere forskellige typer af Pleasure på, som alle er et bidrag til at løse udfordringen med at se mere nuanceret på forholdet mellem mennesker og produkter. Jordan beskrev selv en opdeling af forskellige produktfordele som alle kan føre til forskellige former for Pleasure i et værk fra 1999 med titlen "Pleasure with products: The emotional, hedonic and practical benefits associated with products".

Mere interessant end hans klassificering er dog Lionel Tiger's bog "The pursuit of pleasure" fra 1992, som også har arbejdet med at klassificere forskellige typer af Pleasure og har opstillet et rammeværk med 4 forskellige typer af Pleasure, som Jordan dedikere mere af sin bog til end til sit eget arbejde. Jordan forklarer ikke tydeligt i sin bog hvorfor han bruger mere tid på Tigers klassificering end sin egen, men skriver blot kort at Tiger har lavet omfattende arbejde med studere pleasure, hvilket han anerkender ved at skrive om rammeværket i bogen.

I vores arbejde vil vi fokusere på Tigers 4 typer af Pleasure, da de for os virker til at være de mest interessante af de klassificeringer som Jordan omtaler og tydeligvis også har været meget interessant for Jordan. Vi vil nu præsentere hver af de 4 former for Pleasure og dernæst forklare dem, sammen med nogle eksempler på disse typer af Pleasure.

Physio-pleasure

Den første form for Pleasure klassificeret af Tiger handler om den form for Pleasure som kommer fra vores sansorganer. Dette handler om berøring, smag og lugt såvel som følelsen af sanselig Pleasure. Eksempler som Jordan beskriver om denne form for Pleasure kunne være relateret til det taktile i forbindelse med at holde og røre ved et produkt i forbindelse med interaktion, såsom at røre ved en blød pude eller følelsen af en mobiltelefon som ligger godt i hånden (Jordan, 2000).

Socio-pleasure

Socio-pleasure handler om den Pleasure som forbindes med forholdet til andre mennesker. Dette kunne inkludere forhold til venner, kollegaer, mennesker der minder om en selv eller ens familie. Socio-pleasure kan også inkludere en persons forhold til samfundet eller et socialt fællesskab som personen er en del af (Jordan, 2000). Eksempler på produkter som kan facilitere denne form for Pleasure er produkter som kan være et samlingspunkt for mennesker. Dette kunne fx være en kaffemaskine på arbejdet, som hurtigt kan blive et samlingspunkt for kollegaer på en arbejdsplads, fordi kaffemaskinen kan være et sted hvor folk får en pause fra arbejdet sammen med en kop kaffe.

Psycho-pleasure

Psycho-pleasure handler om menneskers kognitive og følelsesmæssige reaktioner. I relation til produkter kunne dette relatere sig til de kognitive krav til en person som interagerer med et produkt. Med dette mener om der opstår Pleasure fordi et produkt gør at en person ikke skal bruge lige så mange mentale kræfter på at udføre en given opgave.

Dette kan samtidig også resultere i mere følelsesmæssig tilfredshed i at bruge produktet (Jordan, 2000). Et eksempel her kunne være en kalender, fordi den muliggør at en person ikke har brug for at skulle huske alle sine aktiviteter det næste år i hovedet, men nu kan gemme dem i kalenderen, så personen kan slappe mere af og vide, at aktiviteterne er dokumenteret og altid er til at finde frem selv hvis personen har glemt dem.

Ideo-pleasure

Den sidste type af Pleasure vi vil komme ind på fra Tigers klassificering af Ideo-pleasure. Denne type af Pleasure relaterer sig til menneskers værdier. Disse former for Pleasure kan komme i form af bøger, musik og kunst, men også andre steder fra (Jordan, 2000). For en person kan mælk fra frilandskøer være mælk, som så meget andet mælk, mens det kan være en kilde til ideo-pleasure for andre som går meget op i dyrevelfærd.

Med disse 4 forskellige typer af Pleasure på plads har vi nu vores ramme for at anvende Pleasure-begrebet i vores projekt. Som Jordan gør opmærksom på, så er disse 4 typer af pleasures ikke tænkt som en teori der skal forklare hvorfor mennesker føler Pleasure, men nærmere som et redskab til at hjælpe med at se det fulde spektrum af Pleasure og forstå, at Pleasure kan komme i mange former (Jordan, 2000). Idéen om de 4 typer af Pleasure skal hjælpe os til at identificere Pleasure eller manglen på Pleasure i brugen af velfærdsteknologi til ældre, da det kan give os øget indsigt i hvordan pleasure kan sikres for de ældre, i fremtiden.

Det er også vigtigt at forstå, at Jordan ikke mener at produkter nødvendigvis skal skabe Pleasure på tværs af alle 4 typer, men at et produkt også kan være fokuseret på at give stor tilfredsstillelse af en enkelt type af Pleasure (Jordan, 2000). Vi vil derfor også forsøge at kigge nuanceret på disse forskellige typer af Pleasure og se om vi kan identificere hvor velfærdsteknologi måske skal lægge sit fokus henne i forhold til Pleasure.

Vi vil nu gå videre til vores kapitel omhandlende vores empiriindsamling som skal være datagrundlaget for vores besvarelse af problemformuleringen. Her vil vi også forklare nærmere hvordan vi mere konkret vil inkludere hvad vi ved, om velfærdsteknologi og om pleasure-begrebet og få den viden vi har brug for.

7. Empiri

Dette kapitel vil omhandle den empiriindsamling, der er blevet gennemført i projektet og som skal skabe grundlaget for den kommende besvarelse af vores fremstillede problemformulering. Kapitlet vil komme ind på hvad vi ønsker at lære fra empiriindsamlingen, hvor den fandt sted, hvordan empiriindsamlingen blev planlagt, hvordan den forløb, hvordan vi efterfølgende bearbejdede den data vi havde indsamlet fra empiriindsamlingen og afsluttende vil vi evaluere hvordan empiriindsamlingen forløb, vores egen indsats og hvad der kunne være gjort anderledes.

7.1 Planlægning af empiriindsamling

I dette afsnit vil vi beskrive planlægningen af empiriindsamlingen. Dette vil relatere sig til at beskrive hvor empiriindsamlingen foregår, hvad vi præcis ønsker at opnå med empiriindsamlingen, hvordan vi designer empiriindsamlingen, hvilken rollefordeling der vil være under empiriindsamlingen og til sidst hvilke indsamlingsmetoder vi vil bruge under empiriindsamlingen. Vi vil løbende beskrive hver af disse områder og samtidig komme med overvejelser omkring vores valg af fremgangsmåde for empiriindsamlingen.

7.1.1 Tematisering af empiriindsamlingen

I det første afsnit under vores planlægning af empiriindsamlingen vil vi gøre det klart for læseren, hvad vi ønsker at blive klogere på under empiriindsamlingen.

Afsnittet vil komme nærmere ind på de følgende trin i Steinar Kvaales opdeling af erkendelsesopgaver:

1. **Tematisering:** Hvad ønsker vi at erkende med interviewet?

Det overordnede formål med vores projekt var som vi formulerede i vores problemformulering, at undersøge om der kan opstilles en række "best practices" omkring valg og brug af velfærdsteknologi af ældre, med robotstøvsugeren som repræsentant for velfærdsteknologien og med pleasure-begrebet som vores teoretiske udgangspunkt. Med dette i baghovedet har vi identificeret de følgende områder, som vi har vurderet vil være vigtige at få viden om i relation til vores problemformulering. Vi har allerede på dette

tidspunkt i projektet fået indsigt i velfærdsteknologi og hvordan robotstøvsugeren anvendes som velfærdsteknologi, samt pleasure-begrebet. Det vi mangler at få indsigt i er de ældre som har kontakt med velfærdsteknologien, som vi ønsker at vil opstille nogle "best practices" for. Derfor vil vi fokusere vores empiriindsamling mod de ældre og øge vores indsigt i deres liv, men også hvordan de ældre relatere til vores teoretiske områder som vi netop har beskrevet for læseren.

Derfor har vi formuleret de følgende spørgsmål som vi ønsker at få svar på gennem vores empiriindsamling:

1. Hvem er de ældre?
2. Hvilke oplevelser har de ældre haft med velfærdsteknologi?
3. Hvilke typer af Pleasure er vigtige for de ældre i deres brug af velfærdsteknologi?

Disse 3 spørgsmål vil sætte rammen for vores empiriindsamling og det vil være de spørgsmål, vi vil designe vores empiriindsamling ud fra i det næste afsnit.

7.1.2 Aftale med August og Alma

For at vi kunne designe vores empiriindsamling blev vi nødt til at vide hvem vi skulle interviewe og hvor henne. Vi havde i noget tid ledt efter nogle at interviewe, og vi havde allerede været i kontakt med andre ældre som ikke var interesseret i at deltage. For os var det også vigtigt, at når vi havde fokus på de ældres brug af velfærdsteknologi, så måtte vi også overveje hvor de ældre ville støde på velfærdsteknologien, som i vores tilfælde var robotstøvsugeren. Da vi havde set robotstøvsugeren anvendt som velfærdsteknologi hjemme hos de ældre, var det for os vigtigt at empiriindsamlingen kunne foregå hjemme hos de ældre, så konteksten for empiriindsamlingen ville stemme overens med konteksten for det vi ønskede at blive klogere på gennem empiriindsamlingen, og vi søgte derfor efter nogle ældre som var villige til at invitere os ind i deres hjem.

Til sidst kom vi i kontakt med et ældre ægtepar, som ville invitere os ind i deres hjem og som vi efter deres ønske har givet andre navne og derfor vil kalde August og Alma i denne rapport. En anden vigtig oplysning er, at August og Alma har en familiær tilknytning til et af gruppedlemmerne, hvilket både kan være en styrke i forhold til at skabe en tættere dialog med August og Alma, men også kan betyde at resultaterne ville kunne være

anderledes end hvis vi udførte en empiriindsamling med nogle ældre som vi ikke kendte på forhånd.

August og Alma bor sammen i en lejlighed i København og har tidligere i deres liv boet på en stor præstegård på Lolland, hvor August var præst i en kirke og Alma var hjemmegående husmor i mange år. I dag er Alma meget aktiv og svømmer hver uge og spillede tidligere i sit liv badminton. Derudover arbejder Alma i dag som frivillig i en Kirkens Korshær. August er meget interesseret i forholdet mellem kirken og videnskaben og har flere børn som har lange akademiske uddannelser og læser selv en del bøger og holder sig opdateret med den nyeste videnskab. August og Alma har begge børn fra tidligere forhold, men har ingen børn sammen. Alma er 66 år og August er 78 år og der er derfor lidt aldersforskel mellem dem.

August og Alma ville som sagt fremstå anonyme i denne opgave, og i forhold til indsamling af empiri har de gået med til at blive lydoptaget og til at vi kunne tage billeder af deres hjem, men de ønskede ikke at blive filmet, hvilket vi selvfølgelig vil respektere under vores empiriindsamling.

Da vi nu ved hvem vi skal interviewe til vores empiriindsamling kan vi nu designe en empiriindsamling som passer til deres kontekst og som respekterer deres ønsker.

7.1.3 Design af empiriindsamlingen

Dette afsnit vil omhandle hvordan vi designede vores empiriindsamling.

Afsnittet vil komme nærmere ind på de følgende trin i Steinar Kvaales opdeling af erkendelsesopgaver:

2. **Design:** Planlægning af interviewet.

Som vi formulerede i vores tidligere afsnit om tematiseringen af empiriindsamlingen ville vi fokusere vores empiriindsamling mod ældre mennesker. Dette var for os en stor udfordring, da det for alle i gruppen, som unge mennesker, var nyt at skulle prøve at interviewe den ældre generation, og så samtidig gerne ville snakke med dem om teknologi, som vi havde på fornemmelsen at mange ældre mennesker har svært ved at snakke om.

Derudover vidste vi, at der ville være et element af utryghed for August og Alma ved at lukke potentielt ukendte mennesker ind i deres hjem, og det var vigtigt for os at vi kunne

skabe en hyggelig og tryk stemning omkring de ældre under empiriindsamlingen, og samtidig lade August og Alma bestemme hvad de gerne ville tale om, så de i højere grad kunne føle at de var i kontrol over situationen.

Vi snakkede med vores vejleder for projektet da vi ikke vidste hvordan en empiriindsamling med fokus på de førnævnte punkter kunne se ud, og vi blev vejledt til at udføre et såkaldt "eksplorativt, ikke formelt interview". Vi har siden hen ikke kunne finde nogle kilder som bakker denne form for interview om, men gennem en dialog med vores vejleder kom vi frem til, at den form for empiriindsamling som vi søgte efter var en form hvor vi kunne tilrettelægge interviewet således at det i så høj grad som muligt, kunne efterligne et almindeligt besøg hos vores egne bedsteforældre, så det blev så uformelt som muligt samtidig med, at vi stadig ville få den nødvendige information.

På baggrund af dette ønskede vi ikke at formulere nogle konkrete spørgsmål til de ældre på forhånd, men blot formulere nogle temaer eller koncepter som vi ønskede indsigt i under empiriindsamlingen. For at formulere disse temaer tog vi inspiration fra vores formulerede teori om velfærdsteknologi og Pleasure-begrebet. Vi brugte de 3 formulerede spørgsmål fra tidligere som udgangspunkt og begyndte at udfolde spørgsmålene med temaer og koncepter vi kunne komme ind på under empiriindsamlingen. Eksempelvis kunne det første spørgsmål "Hvem er de ældre?" handle om fakta såsom deres alder og hvor de bor, men også deres livshistorie, deres livssyn og mere til.

Med valget af ikke at formulere konkrete spørgsmål begyndte vi at overveje, hvordan vi så kunne sikre at vi førte en god dialog med August og Alma. Vi valgte at kigge til Steinar Kvale og Svend Brinckmann, som af et af gruppemedlemmerne havde anvendt i et tidligere projekt.

Hele gruppen blev bedt om at læse teksten "7 gode råd om interviews" (Foreningsudviklerne, 2015) som er en god tekst til at opsummere de vigtigste pointer i Kvale og Brinckmanns værk kaldet "Interview: Introduktion til et håndværk" fra 2009.

I teksten er 7 gode råd formuleret som vi har oversat til vores eget sprog på følgende måde:

1. Udform både åbne og lukkede spørgsmål
2. Forsøg at være den interviewedes ligemand, vær dig selv og skab en positiv oplevelse for den interviewede
3. Vær hellere naiv, end forstilt klog. Antag ikke at du ved noget.
4. Stiller du 2 spørgsmål i en sætning, får du ofte kun et enkelt svar.
5. Opgaven er ikke at løse problemer under interviewet - vær nysgerrig og indsaml viden før du formulere konklusioner.
6. Det er bedre at lægge ord i munden på den interviewede, undervejs i interviewet end bagefter, når der skal fortolkes og analyseres på interviewet. Sig din ærlige mening til den interviewede så den interviewede har mulighed for at nuancere og forsvare sig.
7. Det handler ikke kun om det fakta, men også om meningen bag det hele - spørg ind til det usagte. Jagt den dybere mening i et udsagn som den interviewede kommer med.

Vi vil forsøge at have disse 7 råd i baghoved når vi foretager vores empiriindsamling hos August og Alma, da gruppe medlemmet der introducerede denne tekst med de 7 råd havde haft gode erfaringer med disse råd fra et tidligere projektarbejde.

Efter vi havde fået vores temaer og koncepter på plads og snakket om de 7 gode råd om interview var det næste spørgsmål "Hvordan får vi viden om disse temaer og koncepter vi har formuleret?". Vi mente det var nødvendigt at planlægge nogle aktiviteter under empiriindsamlingen som kunne styre August og Alma i retning af at snakke om de temaer eller koncepter vi ønskede indsigt i, men på en sådan måde, at August og Alma kunne føle sig trygge.

De 4 typer af Pleasure klassificeret af Lionel Tiger som vi beskrev i vores teori afsnit spillede en stor rolle, både i forhold til at definere de temaer og koncepter vi ønskede indsigt i, men også i forhold til at planlægge nogle aktiviteter som kunne synliggøre Pleasure inden for hver af de 4 typer af Pleasure.

Vi kom i projektgruppen frem til de følgende aktiviteter:

Opvarmning

Ved planlægningen af empiriindsamlingen vidste vi, at vi ville få svært ved at få August og Alma til at snakke om velfærdsteknologi så snart vi kom ind af døren, og vi vidste at vi måtte sætte noget tid af til at snakke dem "varme" og give dem muligheden for også at lære os at kende og så vi kunne lære dem bedre at kende på forhånd. Vi satte derfor 30 minutter af i starten af empiriindsamlingen til dette formål.

Gå-med-interview

Efter opvarmningen ønskede vi at starte med at lave et gå-med-interview rundt i deres hjem. Formålet med denne aktivitet var at få August og Alma til at fortælle om deres hjem, den indretning der var i deres hjem og hvilke historier der var til deres indretning og møbler. Dette mente vi var vigtigt for at få indsigt i den kontekst som velfærdsteknologien og nærmere bestemt robotstøvsugeren skulle indgå i. Samtidig kunne vi her også få indsigt i forskellige typer af Pleasure som August og Alma forbinder med deres indretning og møbler, hvilket kunne være kilder til inspiration til hvordan velfærdsteknologi kunne se ud for at understøtte Pleasure.

Gå-med-interviewet ville foregå sådan, at vi ville starte samtalen med at spørge ind til et af deres møbler, og derefter ville vi lade dem følge os rundt i deres hjem imens de fortalte. Vi mente at dette interview ville kunne give os indsigt i flere af de forskellige typer af pleasures, såsom hvordan deres møbler ville være at sidde i (physio-pleasure), om deres hjem var indrettet til tit at få gæster (socio-pleasure), hvordan møblerne gør deres hverdag nemmere eller påvirker deres følelser (psycho-pleasure) og hvilke værdier som deres møbler og indretning gemte på, såsom religiøse budskaber, kunststykker mm. (ideo-pleasure).

Interview om August og Almas nuværende støvsuger

Vi ville efter vores gå-med-interview lave et kortere interview omkring August og Almas nuværende støvsuger. Her ville vi have fokus på at lave en glidende overgang fra det ene interview til det andet så det virkede så naturligt for de ældre som muligt. Her ønskede vi en kort gennemgang af deres støvsuger i forhold til hvilken de har, om de er glade for den, og hvad de godt kan lide ved den. Når vi har valgt at fokusere på robotstøvsugeren må vi også vide noget omkring den nuværende løsning som August og Alma har i forhold til

støvsugning, da det kunne give os indsigt i hvordan den var at bruge og håndtere for dem (physio-pleasure) eller om den indirekte var med til at skabe Pleasure, fx ved at gøre hjemmet rent og dermed understøtte Pleasure i forbindelse med at de ville gæster (socio-pleasure).

Interview om sanseindtryk

Efter det korte interview om August og Almas nuværende støvsuger ville vi gå videre til at udføre et interview fokuseret på sanseindtryk. Dette interview ville være direkte fokuseret mod at udforske de ældres forhold til physio-pleasure, som vi beskrev tidligere var Pleasure relateret til vores sanser. Her ville vi medbringe en masse genstande som vi selv synes har spændende overflader at røre ved, og samtidig give de ældre muligheden for at snakke om genstande i deres eget hjem som de synes har spændende eller behagelige overflader.

Billede 8: Udsnit af medbragte genstande

Interview om medbragt robotstøvsuger

Under vores empiriindsamling ønskede vi også at få noget mere viden omkring August og Almas forhold til robotstøvsugeren, og derfor ønskede vi at inkludere et interview omkring robotstøvsugeren. I starten var vi i tvivl om vi kunne skaffe en robotstøvsuger til empiriindsamlingen. Men det lykkedes os at låne en robotstøvsuger fra værkstedet med navnet "Fablab" som er tilknyttet Roskilde Universitet. Nedenfor kan ses den medbragte robotstøvsuger.

Billede 9: Medbragt robotstøvsuger

Da vi havde fået adgang til en robotstøvsuger til vores empiriindsamling muliggjorde det at vi kunne få noget meget bedre empiri end hvis vi blot havde medbragt en demo af en robotstøvsuger, da vi så ville kunne få muligheden for at få August og Almas indtryk af udseendet af den samt hvad de synes om støjniveauet på den (physio-pleasure). Samtidig ville vi også kunne se deres reaktion på når den kørte rundt og støvsugede og se, om de virkede afslappede eller var nervøse for om den ville vælte noget, hvilket kunne være et udtryk for det modsatte af psycho-pleasure i form af den nervøsitet de udviser.

Dette interview ville derfor foregå ved at vi stillede robotstøvsugeren ud på deres gulv og tændte for den, for at fange deres første indtryk af den og de efterfølgende kommentarer de ville have til den.

Interview om materialer, farver og mønstre på robotstøvsugere

For at afslutte vores empiriindsamling ville vi, på baggrund af August og Almas reaktioner på robotstøvsugeren, lave et interview omkring hvordan de synes en robotstøvsuger skulle se ud og føles som hvis de skulle have en i deres hjem, ud fra hvad der var blevet snakket om i det forrige interview. Dette interview ville primært relatere sig til physio-pleasure i forhold til berøring og synet af de forskellige materialer.

For at udføre denne aktivitet havde vi brug for at have en masse forskellige materialer, farver og mønstre til rådighed som August og Alma kunne bruge som inspiration til deres vision af en robotstøvsuger. I forhold til farver havde et af gruppemedlemmerne en farvepalet fra en malerforretning til rådighed som vi kunne anvende til at få så mange farver som muligt til rådighed for August og Alma, hvilket vi synes var en god løsning.

Billede 10: Medbragt farvepalet

I den ideelle verden ville vi have alle materialer og mønstre til rådighed, men da vi havde kort tid til den aftalte empiriindsamling og samtidig havde begrænset adgang til disse materialer og ikke kunne finde alle mønstre i verdenen, måtte vi tage et valg om at printe billeder af materialer og så lade de ældre refererer til billeder i stedet. Hvis vi havde de rigtige materialer til stede ville vi kunne have genereret nogle mere pålidelige data og måske få nogle anderledes reaktioner fra August og Alma på de forskellige materialer. Nedenfor er vist et udsnit af de materialer og mønstre som vi valgte at tage med til empiriindsamlingen.

Billede 11: Printed materialer og mønstre

En vigtig overvejelse i forhold til de valg som vi har taget om farver, materialer og mønstre er, at netop de valg vi har taget sætter nogle grænser for August og Alma i forhold til at stimulere deres fantasi og finde på den ideelle robotstøvsuger til dem. Vi har forsøgt så godt vi kan at få et varieret udsnit af forskellige farver, materialer og mønstre, og vi vurderer at vi stadig vil kunne få noget brugbar data fra August og Alma, da dette interview ikke handler meget om præcist hvilke valg de træffer, men hvilke argumenter de bruger for deres valg og hvordan disse argumenter relaterer til Pleasure.

7.1.4 Rollefordeling

Et andet vigtigt aspekt af empiriindsamlingen var hvilken rollefordeling der skulle være mellem gruppemedlemmerne for at understøtte den empiriindsamling som vi ønskede. Gruppen består af 3 medlemmer og vi udtænkte derfor 3 roller til empiriindsamlingen.

Ordføreren

Vi valgte at tilrettelægge interviewet således, at et af gruppemedlemmerne ville have rollen som ordfører som primært ville føre samtalen med August og Alma. Vi besluttede at de andre medlemmer stadig var velkomne til at byde ind med spørgsmål eller kommentarer hvis der er noget som den der interviewer ikke ville komme ind på. Grunden til vi valgte ikke at lave et interview hvor kun den der interviewer kunne tale var at det ville modarbejde vores ønske om at gøre interviewet så uformelt som muligt, og derfor valgte vi at have en mere løs rollefordeling på dette punkt.

Fotograf og lydmand

En anden vigtig rolle ville være, at nogen skulle have ansvaret for at holde øje med lydoptagelserne og tage billeder af det som August og Alma ville snakke om. Her ønskede vi at forsøge at tage billeder løbende med samtalen, så vi ikke efterfølgende ville glemme at tage billeder af noget.

Skribent

Den sidste rolle vi ønskede til vores empiriindsamling var at dedikere en person i gruppen til at tage noter til ting under empiriindsamlingen som ikke ville fremgå af væres lydoptagelser eller de billeder vi ville tage. Dette ønskede vi at gøre for at fange hvilket kropssprog som både August og Alma udviser under empiriindsamlingen, men også vores kropssprog. Vi mente at dette var vigtigt, da det kropssprog som bliver udvist under et interview kan signalere hvilket stemning der er under interviewet, som ikke nødvendigvis kan høres på lydoptagelserne efterfølgende. Denne rolle kan være problematisk i forhold til at skabe en uformel stemning, da det kan skabe stemningen for August og Alma af at de bliver forhørt frem for at de bliver interviewet, men vi ønskede at have denne rolle alligevel da noterne kunne være meget værdifulde for vores efterfølgende arbejde.

Vi vidste derfor at det var meget vigtigt at gøre det klart for August og Alma hvad hver af vores roller bestod af, og at de endelig skulle spørge hvis de havde nogle spørgsmål til vores måde at udføre interviewet på.

Alt i alt vurderer vi at denne fordeling af roller, er fornuftig i forhold til hvordan vi på den bedst mulige måde kan indsamle så meget empiri som muligt, i forhold til antallet af gruppemedlemmer og samtidig skabe en uformel og tryk stemning for August og Alma.

Som det sidste punkt i vores planlægning af empiriindsamlingen vil vi kort beskrive vores indsamlingsmetode.

7.1.5 Indsamlingsmetode

I forhold til lydoptagelserne havde vi inden empiriindsamlingen lånt en diktafon til empiriindsamlingen. Dette havde vi gjort for at få en bedre lyd kvalitet end hvad der kan opnås ved at optage på en mobiltelefon som havde været vores alternative løsning. Vi besluttede (for en sikkerheds skyld) stadig at optage med en mobiltelefon ved siden af diktafonen, i tilfælde af, at diktafonen skulle afbryde optagelsen uden at vi så det og vi derfor miste lydoptagelser.

I forhold til at tage noter valgte vi blot at bruge en papirblok og skriveredskaber for ikke at virke fraværende under empiriindsamlingen, hvilket vi vurderer at en bærbar eller mobiltelefon ville kunne resultere i.

Med dette har vi nu beskrevet hvordan vi ville forberede os til empiriindsamlingen. Vi vil derfor i det næste afsnit beskrive hvordan empiriindsamlingen forløb og samtidig vise en række billeder taget fra empiriindsamlingen.

7.2 Besøg hos August og Alma

Dette afsnit vil omhandle det følgende trin i Steinar Kvaales opdeling af erkendelsesopgaver:

3. **Interview:** Gennemførelse af interviewet.

Vi har lavet en længere beskrivelse af vores besøg hos August og Alma som vi vil referere til i vores analyse og diskussion. Disse vil være at finde i vores Bilag #6 med titlen "Besøg hos August og Alma" bagerst i rapporten. Samtidig har vi inkluderet en række interessante billeder taget under empiriindsamlingen vil være at finde i Bilag #2 bagerst i rapporten.

7.3 Bearbejdning af empiriindsamling

I dette afsnit vil vi beskrive hvordan vi udførte vores bearbejdning af empiriindsamlingen hos August og Alma. Vi vil komme ind på en transskribering og en efterfølgende tematisering vi udførte for at klargøre vores empiri til en kommende analyse.

7.3.1 Transskribering

I dette afsnit vil vi beskrive den transskribering vi foretog af vores lydoptagelser. Afsnittet vil være relateret til de følgende trin i Steinar Kvaales opdeling af erkendelsesopgaver beskrevet i vores metode:

4. **Transskribering:** Omsætning af det indsamlede materiale til noget som der kan fortolkes og analyseres.

Vi fandt inspiration til hvordan vi bedst kunne gribe vores transskribering an, i kapitel 8 med titlen "How do you prepare and organize the data for analysis" i bogen "*Educational Research: Planning, Conducting and evaluating quantitative and qualitative research*" skrevet af John W. Creswell fra 2005. Kapitlet beskriver på en god og detaljeret måde forskellige tilgange til at bearbejde, fortolke og analysere indsamlet kvalitativ data, og dette vil være vores største inspirationskilde for at bearbejde vores empiriindsamling.

2. Semester projektrapport

Humanistisk teknologisk Bacheloruddannelse, Roskilde Universitet

Afsnittet beskriver nogle idéer til hvordan transskriberingen kan gribes an og ud fra dette har vi udarbejdet og anvendt en skabelon der ses her under:

Indsæt overskrift	
Lydfil - nummerering	
Deltagere	
Dato - tidspunkt	
<hr/>	
Indsæt noter her	indsæt bemærkede ting, overvejelser, timestamps osv.....

Billede 24: Skabelon til transskribering

Øverst i dokumentet skrives der hvilket interview det er, hvilken lydfil, hvem der bliver interviewet. I den store kolonne, skrives der alt hvad der bliver sagt på lydfilen og i den lille kolonne, kan der skrives de ting ind, der er blevet observeret under et interview, der skrives tidspunkter på, så det er nemt at finde frem til et bestemt sted i lydfilen vi ønsker at genhøre.

I forhold til udfordringer vi har mødt igennem transskriberingen, har der ind imellem været støj ind over optagelserne, og at vi dermed har måttet være ekstra opmærksomme bestemte steder i vores lydoptagelser under transskriberingen.

Efter at have gennemført transskriberingen kom resultatet til at se ud som følger:

2. Semester projektrapport

Humanistisk teknologisk Bacheloruddannelse, Roskilde Universitet

(2. del) August og Alma lydoptagelse transskribering

Lydfil - (1. besøg) August og Alma lydoptagelse
 Interviewere: Mikkel, Katrine og Andreas
 Interviewede: August og Alma
 09-05-2017 - kl. 14:15 - 15:30

<p>De er glade for deres nuværende støvsuger Det er en blå miele med stor sugsevne. Alma: Den har kørt upåklageligt i 10 år og støvsuger "bare som den skal"</p> <p>Den klare de stor tæpper i deres hjem rigtig godt. De har aldrig haft nogle problemer med deres nuværende støvsuger</p> <p>Alma synes deres nuværende støvsuger har været perfekt</p> <p>De har aldrig oplevet at deres nuværende støvsuger har ødelagt deres tæpper. Den kan dog suge hårdt nok til at løfte deres tæpper. Den kan være tung at bruge på tæpperne fordi den trækker så meget i tæpperne.</p> <p>Det tager omkring en time at støvsuge hele deres lejligheden. Det tager specielt lang tid med deres store tæpper.</p>	<p>Tid: 48:30 Interview om støvsugeren Sted: køkkenet og i indgangspartiet</p>
---	--

Billede 25: Udfyldt transskribering

Hvis vi skal reflektere over vores valgte metode så har valget af netop denne fremgangsmåde en betydning for de resultater vi kommer til at få af empiriindsamlingen. Hvis vi havde valgt en anden måde at transskribere på kunne dette have resulteret i en anderledes forståelse af den indsamlede data under vores empiriindsamling. Metoden vi vælger at bruge til transskriberingen er også et valg af hvordan vi fortolker vores resultater på. Samtidig påvirkes vores transskribering også af, hvems ører der lytter til lydoptagelserne, fordi vi alle har forskellige opfattelser af hvad der er vigtigt at skrive ned under transskriberingen. Dog tror vi alt i alt at vi har fundet en god balance imellem at få så mange oplysninger ud af lydoptagelserne som muligt, samtidig med at vi tager hensyn til den begrænsning i tid og ressourcer som der hviler på projektet.

7.3.2 Tematisering

Da transskriberingen var færdiggjort, begyndte vi at udføre en såkaldt "tematisering" af vores transskriberede materiale. Dette ønskede vi at gøre for at gøre materialet mere overskueligt, få et overblik over hvordan forskellige dele af det transskriberede materiale relaterer til hinanden, og hvad vi synes der er vigtigt fra empiriindsamlingen af basere vores analyse og diskussion på. Her er det vigtigt at gøre opmærksom på at tematisering i denne sammenhæng ikke skal forveksles med det første trin i Steinar Kvaales opdeling af erkendelsesopgaver som også kaldes for tematisering, da hans brug handler om at finde temaet for det interview der ønskes udført før interviewet, hvor tematisering i denne sammenhæng handler om at identificere forskellige temaer i det indsamlede data efter det udførte interview.

Afsnittet relaterede sig til det følgende trin i Steinar Kvaales erkendelsesopgaver:

5. **Analysering:** Genlæsning af det transskriberede materiale for at identificere temaer ud fra de interviewedes svar og handlinger under interviewet.

Tematiseringen foregik ved at forsøge at se mønstre i det transskriberede materiale og derefter komme op med nogle temaer som kunne passe til sidde mønstre. Vi anvendte værktøjet kaldet "Kanbanchi"² til at udføre vores tematisering, som er en form for virtuel whiteboardtavle som normalt bruges til at organisere arbejdsopgaver, men også kan bruges til vores formål. Her kunne vi oprette nye kolonner som kunne repræsentere hver af de ønskede emner, og derefter indsætte post-its med forskellige nedskrevne paragraffer fra vores transskriberede materiale fra interviewet med August og Alma. Derefter kunne vi ved hjælp af Kanbanchi begynde at flytte rundt på disse post-its efter vores behov, hvilket gjorde tematiseringen meget nemmere for os end hvis havde bruge en rigtig whiteboardtavle og post-its skrevet i hånden.

² Indsæt kilde til kanbanchi

2. Semester projektrapport

Humanistisk teknologisk Bacheloruddannelse, Roskilde Universitet

Det endelige resultat af vores tematisering kan ses illustreret forneden:

Billede 26: Tematisering vha. Kanbanchi

I vores tematisering kom vi frem til de følgende emner:

1. August og Almas egen støvsuger
2. Meninger om robotstøvsuger
3. Materialer og sanseindtryk
4. Erfaringer med robotstøvsugere
5. Farver, mønstre og materialer på robotstøvsugere
6. Ulemper ved robotstøvsugere
7. Ønsker og forslag til robotstøvsuger
8. Historier om møbler
9. Holdninger til design
10. Udtryk for Pleasure/ikke Pleasure

Derefter udvalgte vi 4 temaer, som vi ville analysere på, da vi fandt disse mest interessante i forhold til at kunne komme nærmere en besvarelse på vores problemformulering. Som et ekstra led i vores tematisering formulerede vi alle post-its placeret under hvert af de videre udvalgte emner til én sammenhængende tekst, så vi nemmere kunne analysere og diskutere på baggrund dataene i vores kommende kapitler om analyse og diskussion.

De udvalgte temaer vi har formuleret tekster til er som følger:

1. Materialer og sanseindtryk
2. Farver, mønstre og materialer på robotstøvsuger
3. Ønsker og forslag til robotstøvsugere
4. Udtryk for Pleasure/ikke Pleasure

Vi valgte netop disse 4 temaer, da vi synes at de relaterede godt til hinanden og samtidig med vores problemformulering. Grunden til at vi ikke har valgt at formulere tekster til mere end 4 temaer, er at vi blot vil tage brudstykker fra de andre temaer der hvor det er vigtigt, men at disse 4 temaer er de mest centrale for vores analyse og diskussion. De 4 formulerede tekster vil være at finde i Bilag #3 med titlen "Tekster fra tematiseringen" som kan findes bagerst i rapporten.

Ligesom i vores transskribering så er vi er opmærksomme på, at når vi har valgt at udføre en tematisering på denne måde, så er vi influeret af vores projekt og vi tolker derfor på vores transskriberede materiale på en anden måde, end andre måske ville gøre, hvis vi havde anvendt en anden metode for at klargøre materialet til nærmere analyse.

Med vores tematisering på plads vil vi nu gå videre til at evaluere vores empiriindsamling. Vi har valgt at evaluere vores empiriindsamling efter transskriberingen og tematiseringen fordi vi ønskede at have fuld indsigt det indsamlede materiale, så vi bedre kunne vurdere hvor god vores empiriindsamling rent faktisk har været i dybden og dermed formulere en bedre evaluering.

7.4 Evaluering af empiriindsamling

Da vi var færdige med at bearbejde vores empiri så den var klar til videre analyse, vurderede vi at vi havde nok indsigt i vores empiri og udførelsen af den til at lave en god evaluering af hele forløbet med empiriindsamlingen. Vi vil derfor i dette afsnit evaluere på vores planlægning af empiriindsamlingen og dernæst udførelsen af empiriindsamlingen.

7.4.1 Planlægning af empiriindsamlingen

Til planlægningen af vores empiriindsamling havde vi begrænset tid, hvilket pressede os til at handle hurtigt med hensyn til at være forberedte på empiriindsamlingen. Hvis vi havde haft mere tid til at kunne skaffe de rigtige materialer, frem for kun at have haft billeder af materialerne vurderer vi, at det ville have givet August og Alma mere føling med materialerne.

Et andet kritikpunkt ville være i forhold til vores interview om sanseindtryk. Her kunne vi med mere tid have været mere systematiske i forhold til at differentiere mellem forskellige egenskaber af materialer, såsom om de er glatte eller ru, i forhold til vægten og i forhold til glans osv.. Vores kilder om pleasure-begrebet beskriver egenskaber af materialer i relation til Pleasure, og det kunne have været interessant at have haft en mere systematisk tilgang til dette.

Alt i alt føler vi dog at vi løste planlægningen godt i forhold til den deadline vi havde for at planlægge empiriindsamlingen. Vi kunne dog med mere tid i denne del af vores projekt, have fået ekstra værdi ud af vores empiriindsamling i forhold til forbindelser mellem Pleasure og materialer som kunne have været interessant for besvarelsen af vores problemformulering.

7.4.2 Udførelsen af empiriindsamlingen

Alt i alt vurderer vi at empiriindsamlingen er forløbet godt, og at der i størstedelen af empiriindsamlingen har været en god dialog og en stor interesse fra August og Alma. Vi tager dette som et tegn på, at vores mål om at skabe en hyggelig, tryk og uformel stemning under empiriindsamlingen er lykkedes godt. Samtidig lykkedes det for os at holde vores tidsplan uden at skulle afbryde August og Alma i deres fortællinger, hvilket også var en positiv ting for empiriindsamlingen.

Med dette sagt var der under udførelsen af empiriindsamlingen, flere ting vi godt kunne have gjort bedre.

Først og fremmest var vi i gruppen lidt for hurtige til at komme i gang med empiriindsamlingen. Vore estimering af at bruge en halv time til at snakke dem varme var ikke optimal, da August og Alma stadig var igang med kaffe og kage kort tid inden vi startede interviewet, og tingene gik måske lidt for stærkt i starten. Samtidig lykkedes det ikke ordføreren at introducere den første aktivitet under empiriindsamlingen særlig godt, hvilket resulterede i den stilhed og akavede stemning ved starten af empiriindsamlingen som vi beskrev tidligere. Løsningen på dette ville være at sætte længere tid af til opvarmningen og samtidig være mere bevidst om sproget når empiriindsamlingen forklares for de interviewede. En anden løsning kunne også have været at have lavet en lille opvarmningsøvelse som kunne have gjort dem mere varme inden vi nåede til de vigtige del af empiriindsamlingen.

Et af de 7 gode råd fra teksten "7 gode råd om interviews" som vi have snakket om inden empiriindsamlingen var ikke blevet fulgt så godt, hvilket var at sørge for ikke at stille flere spørgsmål i ét. Ordføreren kom tit til at spørge til flere ting på samme tid, og derfor kan nogle af svarene fra August og Alma godt være svære at tolke eller mangelfulde i forhold til hvad vi ønskede, hvilket vi skal blive bedre til hvis flere empiriindsamlinger skal udføres i fremtiden.

Under interviewet om sanseindtryk kom ordføreren til at stå op i en del af interviewet mens alle andre sad ned, hvilket kan have været lidt underligt for August og Alma at skulle forholde sig til, hvilket kan have været et forstyrrende element i den del af

empiriindsamlingen. Dog synes vi at vi var gode til at blande os med dem, så interviewet ikke gik hen og blev "os over for dem", men mere som et besøg hos bedsteforældrene som vi også søgte efter.

Det sidste punkt som kunne have været bedre, var at der inden empiriindsamlingen havde været miskommunikation som havde resulteret i, at skribenten under interviewet havde fået taget en del noter til ting som også kunne høres på lydoptagelser frem for de ting der ikke kunne høres, hvilket ikke var hensigten. Bedre kommunikation omkring de forskellige roller, ville derfor være et punkt på dagsordenen til fremtidige empiriindsamlinger.

Alt i alt synes vi dog at vores empiriindsamling har været succesfuld og at de fejl eller mangler vi har haft har været små i det store billede, og vi føler os sikre på at vi kan udforme et godt projekt med den empiri som det er lykkedes os at få.

I vores diskussion vil vi have et afsnit hvor vi går mere i detaljer med selve empirien og diskutere validiteten af empirien, hvor vi vil vende tilbage til nogle af de punkter nævnt i denne evaluering.

Da vi nu har evalueret vores empiriindsamling vil vi nu præsentere den analyse vi har foretaget i forbindelse med projektet for at komme nærmere en besvarelse af vores problemformulering.

8. Analyse

I dette kapitel vil vi præsentere den analyse, som vi har foretaget af empiriindsamlingen hos August og Alma, på baggrund af vores forståelse for velfærdsteknologi og Pleasure begrebet. Kapitlet vil omhandle hvordan de 4 typer af pleasure kommer til udtryk hos August og Alma, hvordan Jordans behovshierarki kan forstås i kontekst af empiriindsamlingen, hvordan robotstøvsugeren fungerer som velfærdsteknologi ud fra vores erfaringer, og til sidst hvordan forholdet mellem robotstøvsugeren og den ældre er.

Kapitlet vil komme forbi det følgende trin i Steinar Kvaales 7 erkendelsesopgaver:

7. **Rapportering:** Resultaterne af interviewet formidles i projektets analyse og deles med interessenter gennem en færdig rapport.

8.1 De 4 pleasure-begreber i spil

I dette afsnit ønsker vi at komme nærmere ind på hvordan de 4 Pleasure begreber kommer til udtryk og relatere til hinanden i den udførte empiriindsamling. Vi vil starte med at analysere på de typer af pleasures som relatere sig til August og Almas liv og derefter analysere på de udtryk for pleasure, som vi kunne se i forbindelse med robotstøvsugeren som repræsentant for velfærdsteknologi.

8.1.1 Pleasure i August og Almas liv

I dette afsnit vil vi beskrive de typer af pleasure som August og Alma har givet udtryk for under empiriindsamlingen som ikke relatere sig til velfærdsteknologi. Dette kan være tydeliggørelse af pleasure i deres hjem, historier de fortæller, eller gennem de materialer og genstande som vi havde medbragt og hvordan de udtrykker pleasure over for dem.

Physio-pleasure

I forhold til physio-pleasure, så vi denne pleasure komme til udtryk ved flere lejligheder. Et sted hvor Alma gav udtryk for physio-pleasure, var da hun snakkede om øksehovederne. Alma kunne godt lide at røre stenene når hun kom forbi dem og støvede af, og dette er for

os et tegn på at physio-pleasure har en betydning for Alma. Vi ved det ikke med sikkerhed, men i forbindelse med at Alma støver af, kunne øksehovederne indgå i et ritual hvor hun bruger det at røre ved øksehovederne, som en form for belønning til sig selv undervejs i hendes færd gennem hjemmet.

Et andet sted i empiriindsamlingen, kan vi se et sammenspil mellem forskellige former for pleasure, når August og Alma snakker om rengøringen af deres gamle sølv lysestager. Her nævner Alma og August at lysestagerne er noget djævelskab at gøre rent, men at det er det hele værd, fordi de bliver så flotte bagefter. Her observerer vi at de oplever det modsatte af physio-pleasure med hensyn til rengøringen af lysestagen, men at det er med det formål, at opnå større Pleasure efterfølgende. Dette kan både være relateret til synssansen som physio-pleasure, men også til Ideo-pleasure i forhold til, at lysestagerne måske repræsenterer noget meget æstetisk for Alma.

Et tredje sted hvor physio-pleasure kom til udtryk, var under vores interview med dem om sanseindtryk hvor Alma og August skulle fortælle om de kunne lide vores medbragte genstande. Her så vi hvordan deres synssans havde en betydning for hvordan deres oplevelse med de forskellige genstande var. Med flere af genstandene dannede Alma og August sig et indtryk af hvordan en genstand var at røre ved, inden de havde rørt ved den. Det interessante her var, at der var 3 forskellige genstande som gjorde 3 forskellige ting for Alma og August.

Først var der den medbragte lysestage, som Alma med det samme udtrykte så væmmelig ud på grund af dens rug overflade, hvilket hun også blev bekræftet i. Dernæst var der elastikbåndet, hvor Alma synes den så glat ud at røre ved, fordi den havde en glansfuld overflade, men efterfølgende blev skuffet over at den ikke levede op til hendes forventninger. En tredje observation i forhold til genstandene som endte med et andet resultat end ved elastikbåndet var stress-terningen, som på overfladen ligner træ, hvilket snød både August og Almas førstehåndsindtryk. I denne situation blev de dog ikke skuffet over at røre ved teringen da de oplevede, at en forestilling om physio-pleasure blev udskiftet med en anden, som var en behagelig gummiagtig overflade som stress-terningen havde, men som ikke matchede deres første indtryk af den.

Her er der noget der indikere, at det er vigtigt både at overveje hvad øjet ser og hvad hånden føler i forhold til physio-pleasure, hvis denne pleasure skal opnås i relation til August og Alma. Dette vurderer vi er en vigtig observation i forhold til at skulle tilpasse velfærdsteknologi til ældre.

Socio-pleasure

I forhold til socio-pleasure så vi at denne pleasure, spiller en rolle for August og Alma i deres liv. Da vi spørger Alma om, hvad hun synes er godt ved at støvsuge udtrykker hun først og fremmest, at det er rart når det er overstået. Efterfølgende tilføjer hun også at det er rart at hjemmet er pænt og nydeligt til når der kommer gæster, og dette er en indikation på, at for hende er det at støvsuge forbundet med det modsatte af physio-pleasure, men til gengæld er med til at understøtte en form for socio-pleasure, når de får besøg.

Socio-pleasure ser også ud til at være et element i August og Almas liv, i forhold til deres tilknytning til deres spisebord. August og Alma havde et ønske om at de gerne ville have deres gamle spisebord fra præstegården med op i lejligheden, men måtte sælge det, da det var for stort. Under empiriindsamlingen fik vi et indtryk af at de savnede dette spisebord og at det på en måde var familiens samlingspunkt for social interaktion. Dette kommer også til udtryk i deres nuværende spisebord fra deres gamle sommerhus, da bordet er større end hvad de har behov for til 2 personer, og at det at få gæster på besøg er en vigtig del af den pleasure de oplever i deres liv.

Et andet sted hvor socio-pleasure synliggøres i August og Almas liv, er hvilke ting de har beskæftiget sig med gennem livet. Eksempelvis har August været præst og har derfor været meget i kontakt med mennesker i relation til religionen, samtidig med at Alma i dag laver frivilligt arbejde i Kirkens Korshær, hvilket for os indikere at de finder pleasure i at omgås og gøre noget godt for andre mennesker, om det må være at finde troen i andre mennesker gennem religionen eller at hjælpe frivilligt i lokalsamfundet. Vi tror derfor at det er vigtigt hvis velfærdsteknologi skal kunne tilpasses August og Alma, at deres sociale tilknytninger ikke overses, da dette måske vil kunne påvirke deres livskvalitet når det er tydeligt at tilknytningen til andre mennesker er vigtigt for dem.

August og Alma har også mange fælles historier og oplevelser sammen, som kommer til udtryk i deres hjem. Eksempelvis var der historien om lysekronen som de købte sammen i Venedig, dette kan tolkes som socio-pleasure, på grund af deres fælles oplevelse.

Psycho-pleasure

I forhold til Psycho-pleasure, så vi ikke mange indikationer af denne type Pleasures betydning for August og Almas liv. En som vi har analyseret på er, at de fleste af deres møbler er gamle og nogle er over 100 år gamle. Dette kan skabe psycho-pleasure for August og Alma. Dette kunne være vigtigt i forhold til at skabe et godt forhold til velfærdsteknologien.

Hvis August og Alma skal overlade dele af deres liv til velfærdsteknologien, ikke at skulle bekymre sig om teknologiens levetid.

Ideo-pleasure

I forhold til ideo-pleasure kan der i August og Almas liv identificeres flere mulige kilder til pleasure. Først og fremmest er deres store antal af arvestykker i hjemmet, en indikation på et ønske om at ville videreføre de gamle historier og traditioner så de ikke går tabt. Specielt August finder glæde i møblernes historie, såsom historien om det gamle håndlavede ur som var lavet af en instrumentmager i sin tid og historien til lysekronen som knytter Alma og August sammen. Alma og August har en tæt tilknytning til disse historier, som vi ser at de finder Ideo-pleasure i at bibeholde.

Et andet sted hvor vi ser ideo-pleasure, som vi også nævnte under socio-pleasure, er de ting som August og Alma har beskæftiget sig med i løbet af deres liv. Det at August har været præst kan være forbundet med begravelser og mindet om nogle som er gået bort. Dette spiller godt sammen med bevarelsen af deres arvestykker, fordi de har historier tilknyttet dem, som minder dem om historier og mennesker fra en anden tid, hvilket måske er det sidste der er tilbage af de personer. August kunne måske finde en Ideo-pleasure i at mindes disse mennesker, som arvestykkerne repræsenterer for dem. I forhold til Almas arbejde som frivillig i Kirkens Korshær, så kan det muligvis være forbundet med glæden ved at gøre noget

godt for andre i nød, og derfor kunne hun finde ekstra glæde i ting som kunne hjælpe hende med at gøre noget godt for andre, eller ting som hun har købt i velgørenheds butikker. Her kommer der nogle ekstra dimensioner i spil i forhold til hvilke Pleasure både August og Alma kan opleve i deres liv, som vi ikke har det fulde overblik over. Vi kan kun forestille os dette på baggrund af den empiri som vi har på nuværende tidspunkt.

Et sidste punkt under Ideo-pleasure som er værd at nævne er Almas aktive livsstil. Alma har tidligere i sit liv spillet badminton og løbet, hvor hun i dag svømmer og holder sig aktiv på den måde. Det at motion er en del af hendes liv kunne betyde at Alma kan finde Pleasure i ting som er associeret med en aktiv livsstil.

Andre overvejelser om Pleasure

I forhold til August og Almas liv har vi også lavet andre observationer, som ikke er relateret til bestemte Pleasures, men som alligevel er relevante at nævne.

En ting som vi følte var relevant at nævne i forhold til August og Almas liv var, at August og Alma snakkede om præstegården som om de boede der i går, selvom det er 10 år siden de boede der. Vi mener dette er vigtigt at nævne, fordi det kan vidne om en tidshorisont som er længere end den, som vi i projektgruppen kender til, da det tidsrum svarer til hele vores ungdomsliv. Det at tidshorisonten er anderledes for dem kan betyde, at det at opbygge bestemte Pleasures i August og Almas liv kan være en proces. Dette hænger godt sammen med August og Almas forhold til deres gamle møbler, eftersom at de historier som August fortæller om sin familie, der ejede møblerne eller begivenheder som møblerne har relation til, i visse tilfælde er op mod 100 år gamle.

Dette kan være en udfordring for fremtidens velfærdsteknologi, da nogle af de Pleasures som den ældre generation oplever måske, er bundet op på forhold til genstande som har en historie bag sig, hvilket vil være svært for velfærdsteknologier at efterligne på kort sigt. Hvor stort et omfang af Pleasuresne, som er relateret til en lang tidshorisont ved vi ikke på nuværende tidspunkt, men måske er det en af de udfordringer som kan tilbageholde velfærdsteknologi fra at skabe den størst mulige Pleasure for den ældre generation. Et argument fra tidligere som støtter op om dette, var den identificerede psycho-pleasure i

den tryghed de oplever i forhold til de gamle møblers holdbarhed, som August og Alma kunne opleve. Uvisheden for de ældre omkring, om en robotstøvsuger ville holde i nogle få år eller mange år frem, kunne måske betyde, at de muligvis aldrig rigtigt kommer til at stole på velfærdsteknologi.

Med denne sidste overvejelse vil vi nu gå videre med, at beskrive de udtryk for Pleasure som vi observerede i relation til den medbragte robotstøvsuger og til velfærdsteknologi i det hele taget.

8.1.2 Pleasure i relation til Robotstøvsugeren og velfærdsteknologi

Som nævnt tidligere, vil vi i dette afsnit komme nærmere ind på de Pleasures som relaterer sig til August og Almas forhold til vores medbragte robotstøvsuger, men også til velfærdsteknologi generelt.

Physio-pleasure

En bekymring som Alma havde i forhold til robotstøvsugeren som ville have en negativ indflydelse på hendes physio-pleasure, var hendes frygt for at falde over robotstøvsugeren, specielt hvis hun i fremtiden kan risikere at blive dårligt gående. Hun snakkede om at hun nogle gange er oppe om natten, og hvis den havde besluttet sig for at køre en tur mens de sov, ville hun være bange for om hun ville kunne se den tydeligt nok i mørket til ikke at falde over den. Denne bekymring tror vi ikke er så relevant i forhold til robotstøvsugeren, da vi ikke tror at de ville anvende den om natten i forhold til støjniveauet af den, som de på et senere tidspunkt i empiriindsamlingen gav udtryk for synes var højt. Vi kan ikke sige med sikkerhed om robotstøvsugere inden for den nærmere fremtid vil blive så støjsvage at de ville kunne køre om natten uden at forstyrre nattesøvnen, men indtil videre tror vi ikke at denne problematik er den første bekymring.

I forhold til overvejelserne om, om robotstøvsugere i fremtiden vil kunne køre om natten, kan robotstøvsugere i dag indstilles til, at køre på bestemt tidspunkter (iRobot, 2017), eksempelvis når ingen er hjemme. Dette ville kunne bringe physio-pleasure i forhold til at minimere hvor meget støj og lugtgener som ejerne af robotstøvsugeren ville opleve fra støvsugningen. Problematikken her er dog, at hvis mange ældre sidder på plejehjem og ikke

selv kan komme ud af døren, eller bare det faktum at de ofte ikke arbejder længere og er på pension, så tilbringer de muligvis størstedelen af deres tid hjemme, hvilket gør denne form for physio-pleasure irrelevant for den ældre generation i mange tilfælde.

Her er der noget der indikere, at robotstøvsugeren i sin nuværende form ikke er optimal for at bringe physio-pleasure til den ældre generation.

Socio-pleasure

Hvis vi skal tage et kig på socio-pleasure i relation til vores empiriindsamling, så oplevede vi ved flere lejligheder under empiriindsamlingen at Alma personliggjorde robotstøvsugeren. Hendes måde at italesætte robotstøvsugeren som et lille væsen med udtalelser som "Hvis den beslutter sig for at gå en tur" eller "den sidder og gufler lidt i trevlerne" eller at hun bemærkede dens "øje" som hun kalder tænd-knappen i midten oven på robotstøvsugeren, giver os en forestilling om, at der kan være nogle muligheder for Pleasures forbundet med denne personliggørelse. Vi vil ikke gå for meget i detaljer med hvordan denne personliggørelse bedst kunne understøttes, men identificerer blot at fremtidens robotstøvsuger måske kunne tilpasses til at understøtte denne personliggørelse. Dette kunne måske bidrage til at de ældre hurtigere kunne få en tæt relation til robotstøvsugeren i form af oplevelser og historier i relation robotstøvsugeren i stil med dem, som de ældre oplever i deres historier til deres gamle møbler. Vi tror ikke at forholdet ville kunne sammenlignes lige over med de gamle historier fra møblerne, men det kunne være en mulighed for at gøre tidshorizonten for tilknytningen til robotstøvsugeren mindre for de ældre.

Her eksistere nogle muligheder for socio-pleasures, som måske ikke eksistere på nuværende tidspunkt i den form som robotstøvsugeren har, da personliggørelsen af robotstøvsugeren måske er overfladisk, hvilket begrænser omfanget af denne form for Pleasure.

Psycho-pleasure

I forhold til psycho-pleasure mener vi at have gjort en interessant observation. Vi snakkede med August og Alma om hvordan de ville have det med at skulle indrette deres hjem, så de kunne have en robotstøvsuger. Her svarede August og Alma klart at de ikke ville bryde sig om den ide. En kritik af denne observation ville klart være, at vi i vores spørgsmål til dem ikke var helt neutrale i vores formulering og måske havde en mere negativt rettet formulering over for dem og ikke solgte ideen om at indrette hjemmet til robotstøvsugeren særlig godt. Vi tror dog stadigvæk at der er noget interessant at sige om dette, i forhold til psycho-pleasure. Med introduktionen af en robotstøvsuger i en ældrebolig vil der kunne være behov for en tilpasning af hjemmet til robotstøvsugeren. Dette ville begrænse mulighederne for indretning, hvilket kunne føre til irritation for den ældre, som måske ville have svært ved at acceptere de nye omstændigheder, hvilket kunne modvirke psycho-pleasure.

En lignende overvejelse i forhold til det forrige er, at robotstøvsugeren også har den fordel for yngre generationer, at robotstøvsugeren støvsuger for dem, så de ikke selv behøver at gøre det selv, hvilket kan bringe en form for psycho-pleasure i, at der ville være færre huslige pligter. Vi formoder at historien måske er lidt anderledes i forbindelse med den ældre generation når de ender på plejehjem. Robotstøvsugeren kunne her være en konstant påmindelse, om det de ikke længere selv er i stand til at støvsuge, når robotstøvsugeren står fremme i hjemmet. Dermed kan der være risiko for at robotstøvsugeren skaber en ekstra bekymring for de ældre, frem for at fjerne en, hvilket påvirker deres psycho-pleasure med robotstøvsugeren.

Der er flere ting der indikere, at psycho-pleasure er en stor udfordring for robotstøvsugeren. Vi vil vende tilbage til dette senere i rapporten.

Ideo-pleasure

I forhold til Ideo-pleasure, har vi nogle overvejelser i forhold til det æstetiske ved robotstøvsugeren. Vi var interesserede i hvordan en robotstøvsuger skulle se ud hvis August og Alma frit kunne vælge. Vi havde på fornemmelsen, at mange ældre måske kunne have en

følelse af robotstøvsugeren er en form for rumvæsen i forhold til hvor meget anderledes den kan se ud i forhold til de ældres indretning. Her oplevede vi forskellige reaktioner fra August og Alma. For at August kunne opnå Ideo-pleasure i forhold til det æstetiske, så startede han med at udtrykke at robotstøvsugeren gerne måtte have noget mørkt træ udenpå, så den i højere grad matchede de gamle møbler. Her havde Alma en anderledes reaktion. Alma udtrykte flere gange at en robotstøvsuger i hendes øjne gerne måtte stå henne i hjørnet og "se smart ud" og være "flot". Dette indikerer for os at Alma er mere åben over for det æstetiske ved nyere teknologi, til forskel fra August og for hende gør det ikke noget at robotstøvsugeren skiller sig lidt ud i indretningen. Senere i empiriindsamlingen lykkedes det dog August og Alma at komme frem til et kompromis som de begge var tilfredse med.

I forhold til at forstå hvad der gør August og Alma forskellige fra hinanden på dette punkt tror vi, at det skyldes deres aldersforskel. Alma er som tidligere nævnt 66, hvor August er 78, hvilket betyder, at Alma var ung i den tid hvor hippiekulturen og ungdomsoprøret var oppe i tiden, hvilket vi af erfaring i vores familiære kendskab til Alma ved hun var en aktiv del af. August derimod er fra de tidligere tider hvor kulturen var en anden, og vi tror denne forskel i deres ungdom kan have haft en betydning for deres udvikling gennem voksenlivet. Deres Ideo-pleasure i relation til robotstøvsugeren virker her til at være forskellige fra hinanden.

Dette synliggøre for os, at der ikke nødvendigvis er noget universelt ved de Ideo-pleasures, som den ældre generation kan opleve inden for vores begrænsede case. Der vil sandsynligvis være nogle generaliserbare ting om den ældre generation, men vi tror ikke det vil være godt at se dette som en undskyldning for at behandle alle ældre på samme måde, hvilket vi tror er tilfældet med den måde robotstøvsugerne er blevet anvendt i forhold til ældrepleje, hvor der ikke differentieres mellem de ældre.

Da vi nu har været vores analyse for mulige Pleasure i August og Almas liv og også direkte relateret til robotstøvsugeren og velfærdsteknologi vil vi nu gå videre med vores næste analyse, hvor vi vil analysere på Jordens hierarki over forbrugerbehov i relation til vores empiriindsamling hos August og Alma.

8.2 Jordans hierarki i fokus

I denne analyse ønsker vi at sammenligne Jordans hierarki over forbrugerbehov med vores empiriindsamling hos August og Alma. Dette afsnits formål er at sammenholde alle de identificerede Pleasures fra den forrige analyse med hvad vi ved fra Jordan og se, om Jordans hierarki over forbrugerbehov kan hjælpe os med at udlede flere informationer til at besvare vores problemformulering.

Funktionalitet først, Pleasure senere

I forhold til Jordans hierarki over forbrugerbehov, så har vi mennesker som forbrugere tendens til, at når vi har fået opfyldt et behov, begynder vi at søge mod at få opfyldt andre behov. For de yngre generationer tror vi ikke at det er unormalt, at forbrugere efterspørger produkter som har egenskaber, hvor Pleasure er det primære formål. I forhold til den ældre generation tror vi at Jordans hierarki stadig er gældende og kan beskrive hvordan ældre oplever produkter, men vi tror at hierarkiet skal forstås på en anderledes måde.

Vi har tidligere i analysen forklaret, at det ikke svært at identificere en række Pleasures på tværs af de forskellige typer i August og Almas liv. Dog er der en ting som vi har bemærket i relation til disse Pleasures. Dette relaterer sig til den lange tidshorisont som nævnt ved flere lejligheder i den forrige analyse. Den her ide om, at en sofa ikke kun skal være god at sidde i og har holdt i mange år, men også skal være god at sidde i og holde i mange år fremover vidner om, at Funktionalitet er vigtig for den ældre generation. Vi så denne vigtighed af Funktionalitet blive projiceret over på robotstøvsugeren ved August og Almas utryghed ved om robotstøvsugeren, kunne gøre det arbejde den skulle.

Vi tror på baggrund af dette, at meget af den Pleasure som den ældre generation vil kunne få i forbindelse med velfærdsteknologi i mange tilfælde vil være direkte forbundet med Funktionaliteten af velfærdsteknologien. Pleasure kan i relation til ældre ikke isoleres fra den basale funktionalitet, og det er derfor yderst vigtigt at robotstøvsugeren er funktionel på den rigtige måde for de ældre og samtidig er funktionel i mange år frem.

Usability er udfordret

Med hensyn til Usability, så er der med robotstøvsugeren også flere ting at skulle forholde sig til end med en traditionel støvsuger. Med de fleste støvsugere i dag skal der kun sættes strøm til den, sætte styrken, samle den og sætte det rigtige støvsugerhoved på og dernæst tænde den. Med robotstøvsugeren kommer der en masse ekstra overvejelser, såsom hvordan hjemmet skal være indrettet, hvordan den programmeres til at køre selv, og om der kan stoles på, at den ikke kører fast eller ødelægger noget i hjemmet. Usability af Robotstøvsugeren bliver sat på prøve her, fordi der er flere overvejelser før den kan anvendes. Samtidig er nogle fordele som robotstøvsugeren giver, såsom at den kan gøre rent mens ingen ikke er hjemme, ikke relevante for den ældre generation hvis de har tendens til at være mere hjemme end yngre generationer som stadig arbejder. Udfordringen i forhold til usability, er det der begrænser de ældre i at opnå forskellige pleasures, specielt dem relateret til psycho-pleasure.

Vi forsøger med disse overvejelser at synliggøre, at der med Jordans hierarki over forbrugerbehov kan identificeret 2 forskellige virkeligheder i forhold til yngre generationer behov og de ældre generationers behov, hvor relationen mellem Funktionalitet, Usability og Pleasure er forskellige fra hinanden. Vi vurderer at denne fundamentale forskel som forklarer mange af de udfordringer og problematikker som vi ser i forhold til robotstøvsugeren, fordi at robotstøvsugeren er udviklet og markedsført mod de yngre generationer, men som senere er blevet anvendt som velfærdsteknologi. Robotstøvsugeren er på udebane i forhold til at opfylde de ældre generationers behov for Funktionalitet, Usability og Pleasure. Dette kan være et af de vigtigste argumenter der taler for, at robotstøvsugeren i højere grad skal tilpasses de ældre, frem for at de ældre skal tilpasse sig robotstøvsugeren, da det er en nemmere opgave at ændre og tilpasse en robotstøvsuger, frem for at skulle ændre en hel generation af ældre.

8.3 Forholdet mellem robotstøvsugeren og den ældre

I denne analyse ønsker vi at komme det nuværende forhold mellem robotstøvsugeren og den ældre nærmere og gøre det klart hvordan vi ser dette forhold ud fra vores arbejde.

Det nuværende forhold

Da vi startede robotstøvsugeren hjemme hos August og Alma under empiriindsamlingen fik vi et interessant indblik i hvordan August ser robotstøvsugerens adfærd mens den gør rent. August udtrykte at han følte at det så ud som om at robotstøvsugeren kørte "helt formålsløst rundt". Dette kan tolkes både som at han ser robotstøvsugeren som uintelligent eller som forvirret. Det som vi vurderer at denne udtalelse kan fortælle os er, at August føler at robotstøvsugeren virker udfordret i August og Almas hjem og generelt ikke føler sig hjemme i deres omgivelser. Dette fører tilbage til vores pointe fra den forrige analyse om, at Robotstøvsugeren virker til at være designet i en anden kontekst af den yngre generation og derefter er forsøgt anvendt med den ældre generation.

Imens at robotstøvsugeren kørte i August og Almas hjem virkede Alma også til at være bekymret for om robotstøvsugeren ville ødelægge noget i hjemmet. Denne bekymring bliver ikke mindre af at August og Alma har møbler i deres hjem som er over 100 år gamle og som har en masse historier og Pleasure forbundet med dem. Robotstøvsugeren kan måske i sig selv ikke være optimal til at skabe Pleasure for August og Alma, men samtidig kan den også risikere at ødelægge noget andet i hjemmet som også bidrager med Pleasure og dermed gøre skaden værre.

Både August og Alma udtrykker også at de ikke føler at de ville kunne overlade robotstøvsugeren til sig selv og at de hele tiden ville skulle holde øje med den for at se om den kører fast eller ødelægger noget.

Der er en mangel på tillid til selve Funktionaliteten af robotstøvsugeren som vi argumenterede for tidligere var essentielt for skabelsen af Pleasure for ældre. På mange måder kan forholdet mellem den ældre og robotstøvsugeren ses som om, at robotstøvsugeren er et barn der skal passes. Børn bringer uden tvivl mange former for Pleasures, og det er ikke fair at sige at en robotstøvsuger og et barn er det samme, men på

2. Semester projektrapport

Humanistisk teknologisk Bacheloruddannelse, Roskilde Universitet

mange måder er problematikkerne i forholdet mellem robotstøvsugeren og den ældre meget lignende. Her tænker vi på de udfordringer der kan være i at have børn, såsom at de ikke kan overlades helt til sig selv eller at de ikke kan bedes om at gøre et vigtigt stykke husligt arbejde.

Med tanken om at robotstøvsugeren kan ses som et lille barn, så vil det set i det lys være meget lidt understøttende for Pleasure for den ældre når robotstøvsugeren samtidig kan være en konstant påmindelse om at de ikke er i stand til at gøre de huslige ting i hjemmet og at disse huslige ting er blevet overladt til en maskine som har mange ligheder med de dårlige sider af at have et barn uden alle de gode sider. Robotstøvsugeren går hen og bliver en mental belastning for de ældre, som heller ikke er god til at være en fysisk aflastning for dem.

Med denne sidste kommentar vil vi nu afslutte vores analyse og gå videre til vores diskussion som vil være baseret på overvejelserne og fortolkningerne synliggjort i vores analyse.

9. Diskussion

I dette kapitel vil vi have en diskussion på baggrund af det arbejde der er blevet lavet, op til dette punkt i projektet. Vi vil lægge ud med en diskussion, med en efterfølgende vurdering af kvaliteten for vores empiriindsamling. Dernæst ønsker vi at have en diskussion og en efterfølgende vurdering af dele af projektet relateret til robotstøvsugeren. Som det tredje punkt ønsker vi at have en diskussion omkring velfærdsteknologi i relation til, hvilken betydning dette projekt kan have for velfærdsteknologien. Til sidst i dette kapitel vil vi have en diskussion som skal føre til vores Best Practices, som vil blive præsenteret i slutningen af dette kapitel.

9.1 Empiriindsamlingen

I dette afsnit ønsker vi have en diskussion og en vurdering af kvaliteten af vores empiriindsamling. På baggrund af dette vil vi også vurdere, om der inden for vores projekt eksistere et behov for yderligere empiriindsamlinger for at kunne give en fyldestgørende besvarelse af vores problemformulering.

9.1.1 Overvejelser om kvaliteten af empirien

I dette afsnit vil beskæftige os med det følgende trin i Steinar Kvaales 7 erkendelsesopgaver:

6. **Bekræftelse:** Interviewet samt de tilhørende analyserede resultaters kvalitet undersøges og vurderes i forhold til om der er behov for supplerende anden information eller om der skal foretages yderligere dataindsamlinger for at kvaliteten af de fundne resultater kan fastslås.

Empiriindsamlingen i dette projekt bestod af 4 interviews som vi beskrev i kapitel 7. Som vi beskrev tidligere i vores evaluering af empiriindsamlingen under kapitel 7, så synes vi at empiriindsamlingen forløb godt i forhold til projektets begrænsninger og gav os en masse information relateret til vores problemformulering.

Når det er sagt, så ønsker vi stadig at komme nærmere ind på kvaliteten af vores empiri og diskutere og vurdere, om empirien som vi har indsamlet i dette projekt er tilstrækkelig til at give en god besvarelse af den problemformulering som vi har opstillet, eller om der kan identificeres et behov for yderligere empiriindsamlinger for at komme frem til mere klare og præcise svar.

Alma og Augusts forhold til projektet

Som vi beskrev tidligere i rapporten, så havde et af gruppemedlemmerne en familiær tilknytning til August og Alma. Det vurderede vi var en styrke i forhold til at skabe en god dialog, hvor de måske har turde sige ting som de måske ikke havde været lige så tilbøjelige til at sige i selskab med fremmede. Samtidig kan dette dog også ses som en svaghed, da den familiære forhold kunne have en betydning for hvilke resultater vi ville få ud af den udførte empiriindsamling, i forhold til hvis empiriindsamlingen var udførte med ældre som vi ikke kendte på forhånd.

En anden positiv ting ved dette forhold mellem Alma, August og gruppen var, at vi kunne tilrettelægge interviewet efter deres ønsker. Dog kan dettes også ses som mulig svaghed, fordi der kunne være visse elementer i vores empiriindsamling som fungerede på grund af den tættere tilknytning, men som ikke ville fungere med fremmede, hvilket kunne give os udfordringer i fremtidige empiriindsamlinger.

Vi vurderer dog at August og Alma var et godt sted at starte for os i forhold til vores kompetencer. Vi føler at de passede godt til vores evner på grund af det familiære forhold, da vi ved starten af projektet vidste, at det ville blive en udfordring at interviewe en befolkningsgruppe, som ingen af os havde prøvet at udføre empiriindsamling med før.

Alma, August og den ældre generation

En anden interessant vinkel på vores empiriindsamling at diskutere, er hvor godt August og Alma repræsenterer den ældre generation i vores projekt. Her kan vi identificere flere begrænsninger ved at basere vores empiriindsamling på August og Alma.

For det første så vurderer vi at August og Alma virker for os som meget åbne og ekstroverte mennesker, som nyder det sociale selskab af andre mennesker. Alma virker specielt

udadvendt for os med sin aktive livsstil og sit frivillige arbejde i Kirkens Korshær. Vi tror at dette har en betydning i forhold til hvor åbne og ærlige de er i deres dialog med os, hvilket som sagt hjælper os med at have fået flere informationer til besvarelsen af vores problemformulering. Når det er sagt, så kan vi stille spørgsmål til, om August og Alma er mere ekstroverte end det normale for den ældre generation og måske ville være dem der råbte først op når der opstod problemer med velfærdsteknologi. Måske sidder der mange ældre rundt omkring i Danmark, som ikke har det godt med andres selskab, og måske er de ikke lige så udadgående med deres ris eller ros til velfærdsteknologi, hvilket ikke gør deres ytringer mindre interessante i forbindelse med vores projekt.

Samtidig kan vi også stille spørgsmål til August og Almas hverdag og liv. Vi ved ikke med sikkerhed hvor stor betydning de erhverv de har arbejdet med i deres liv, såsom at August har været præst og Alma har været hjemmegående husmor, har for det liv som de lever, i forhold til beskæftigelse i andre erhverv. Samtidig ved vi heller ikke om Almas åbenhed over for æstetikken er nyere teknologi på baggrund af det vi skrev om forskellen mellem August og Almas Ideo-pleasure i relation til robotstøvsugere, gør Alma til et specielt individ i det store billede af den ældre generation. Dette kan betyde, at de Pleasures som August og Alma oplever i deres hverdag er meget specielle for dem i forhold til mange andre ældre.

Med dette mener vi ikke at alle andre ældre er ens og finder Pleasure i de samme ting, men det er svært for os ud fra vores enkelte case at vurdere, om August og Alma er meget specielle hvad Pleasures angår.

August og Almas forhold til velfærdsteknologi

Et vigtigt kritikpunkt i forhold til vores empiriindsamling er, at August og Alma ikke på nuværende tidspunkt anvender velfærdsteknologi og derfor ikke er afhængig af det. Deres svar i vores empiriindsamling er deres personlige meninger her og nu, om hvordan de har det med velfærdsteknologi. Vi kan ikke sige med sikkerhed om dette ville ændre sig, hvis de i fremtiden blev afhængige af velfærdsteknologien. Dog havde Alma nogle erfaringer med robotstøvsugeren i forvejen gennem hendes datter og svigersøn, samt det faktum at August og Alma havde haft en robotstøvsuger derhjemme i en kort periode, hvilket gjorde at de havde en basal kendskab til robotstøvsugeren forud for empiriindsamlingen.

Både August og Alma kom med nogle kritikpunkter af den medbragte robotstøvsuger, både i forhold til dens udseende og i forhold til deres tiltro til om den kunne gøres sit arbejde godt nok. Dog tror vi, at med deres tidligere kendskab til at have en robotstøvsuger i hjemmet måske vidner om, at de er åbne for at prøve nye ting såsom robotstøvsugere. Hvis vi havde været ude og interviewe ældre borgere som var meget lukkede i forhold til brugen af ny teknologi, havde vi måske oplevet en mere skarp tone over for robotstøvsugeren end hvad vi oplevede hos August og Alma.

Med disse overvejelser vil vi nu gå videre til at beskrive, om vi føler der eksistere et behov for yderligere empiriindsamlinger i forhold til den problemformulering vi har for projektet.

9.1.2 Behov for yderligere empiriindsamling

På baggrund af de førnævnte diskuterede overvejelser vurderer vi, at kvaliteten af vores empiri, taget vores kompetencer i betragtning har været høj, men set fra et akademisk synspunkt på nogle punkter er mangelfuld, både i forhold til den metodiske fremgangsmåde med at binde Pleasure til bestemte materialer, farver og mønstre, men også i forhold til at vores projekt er baseret på en enkelt case med 2 deltagere.

Vi sidder med en følelse af, at vi inden for vores problemformulering kun lige har brudt isen i forhold til, hvor meget information der kan blive relevant for udarbejdelsen af nogle gode "Best practices" i forhold til valget og brugen af velfærdsteknologi. I projektet har vi fået en fornemmelse af hvor vigtigt det her projekt kan være for velfærdsteknologi i fremtiden, og vi føler at vi har lagt fundamentet i forhold til videre arbejde med dette område. Som vi har beskrevet tidligere i vores rapport tror vi, at arbejdet med denne problemformulering vil kunne udfordre det sociopolitiske og økonomiske grundlag der ligger for valget og brugen af velfærdsteknologi i dag. Dog mener vi ikke at vi på nuværende tidspunkt er i stand til at udfordre dette grundlag endnu, men vi håber at vi kan inspirere andre til at tage dette arbejde videre efter vores afsluttede projektarbejde.

For at komme videre med arbejdet i dette projekt er der et behov for at foretage empiriindsamlinger som repræsenterer den generelle ældre generation i dag, både på tværs af dem som endnu ikke har velfærdsteknologi, men vigtigst af alt også dem der har. Samtidig er der et behov for en mere metodisk tilgang til at koble de forskellige Pleasures

sammen med materialer, farver og mønstre, men måske også bestemte egenskaber af velfærdsteknologi.

Med denne diskussion og vurdering af vores empiriindsamling vil vi nu gå videre til vores diskussion omkring hvordan en ny tilgang til robotstøvsugeren i fremtiden kunne se ud.

9.2 En ny tilgang til robotstøvsugeren

På baggrund af vores analyse af det nuværende forhold mellem robotstøvsugeren og den ældre ønsker vi i dette afsnit at have en diskussion omkring hvordan det ideelle forhold kunne se ud i fremtiden.

Vi beskrev også tidligere i vores analyse at vi i vores empiriindsamling hos August og Alma havde observeret 2 forskellige ønsker fra hver af dem til hvordan en robotstøvsuger kunne se ud.

Med udgangspunkt i hvad vi har analyseret i det nuværende forhold mellem den ældre og robotstøvsugeren og de ønsker som August og Alma gav udtryk for, så vil vi dette afsnit først og fremmest have en diskussion omkring, hvordan robotstøvsugeren kunne se ud i fremtiden. Efterfølgende vil vi diskutere hvordan et bedre forhold end det nuværende mellem robotstøvsugeren og den ældre kunne se ud på baggrund af robotstøvsugerens nye form.

9.2.1 Fremtidens robotstøvsugere til de ældre

Som det kunne ses i vores empiriindsamling, startede August og Alma ikke med at være enige om hvordan en robotstøvsuger kunne se ud. Dette fører os til at forestille os en robotstøvsuger i fremtiden, hvor der ville være mulighed for at tilpasse støvsugeren helt efter eget ønske. Dette ville hjælpe til at sikre af den ældre i fremtiden i højere grad ville tage robotstøvsugeren til sig. Vi forestiller os at dette på kort sigt ville være en ekstra omkostning i forhold til implementeringen af robotstøvsugeren i de ældres hjem som velfærdsteknologi, men at det på lang sigt ville hjælpe til at skabe et bedre forhold mellem den ældre og robotstøvsugeren.

I forhold til hvordan den præcis skulle kunne tilpasses tror vi der vil være flere parametre. Vi vil ikke komme nærmere ind på hvordan processen i at tilpasse disse parametre skal foregå, men blot synliggøre deres vigtighed og hvilke fordele og ulemper vi ser ved dem.

Støvsugerrobotens æstetik

Den mest åbenlyse vil være udseendet af den, hvor vi gennem vores empiriindsamling observerede hvordan August og Alma havde 2 forskellige tilgange til hvordan robotstøvsugeren skulle se ud. Som vi allerede har nævnt så ville dette være en fordel i forhold til at skabe en tættere tilknytning mellem den ældre og robotstøvsugeren og dermed understøtte flere af de Pleasures der relaterer sig til physio-pleasure samt Ideo-pleasure. Den ældre ville samtidig have muligheden for selv at bestemme, om robotstøvsugeren skulle matche andre møbler i hjemmet, eller om den skulle skille sig ud fra resten af hjemmet som vi så ønsker om fra August og Alma. Ulempen med denne parameter i fremtidens robotstøvsuger ville være de ekstra omkostninger til arbejdstimer på kort sigt med at skulle spørge de ældre om hvordan de synes deres robotstøvsuger skulle se ud, samt de ekstra omkostninger i konstruktionen ved at tilpasse den, men på langt sigt ville det kunne understøtte et forhold hvor den ældre opleve flere Pleasures.

Støvsugerrobotens væremåde

Vi mener ikke kun at det ville være relevant at kunne tilpasse æstetikken af robotstøvsugeren, men også væremåden for robotstøvsugeren. Vi observerede i vores empiriindsamling hvordan Alma godt kunne tænke sig at robotstøvsugeren snakkede til hende. Vi forestiller os at dette ikke gør sig gældende for alle ældre, og at nogle ældre måske hellere foretrak at robotstøvsugeren gjorde sig så lidt bemærket som muligt.

Derfor mener vi også det kunne være relevant med fremtidens robotstøvsuger, at kunne tilpasse dens væremåde, for at imødekomme de ældre som ønsker at personliggøre robotstøvsugeren, men også kan imødekomme dem som ville have den til at kamuflere sig i hjemmet i højere grad. Fordelene ved denne parameter er lige som før forbundet med at bedre tilpasning til de ældre for at opnå flere Pleasures for den ældre, som på denne parameter også ville relaterer sig til Physio- og Ideo-pleasure, men også til Socio-pleasure hvis den ældre ønsker at robotstøvsugeren gør opmærksom på sig selv og på en måde er

social med den ældre. Ulemperne her er at det måske ville kunne ende op i et scenarie ligesom Alma gav udtryk for under empiriindsamlingen, hvor den ældre kunne ønske en robotstøvsuger som ville gemme sig så meget i hjemmet af risikoen for fald ville stige. Hvordan denne udfordring ville skulle løses kan vi ikke give et kvalificeret bud på, men er klar over at dette vil være en udfordring der skal overkommes.

9.2.2 Funktionaliteten i højsædet og bedre Usability

For at disse førnævnte parametre skal have nogen betydning for forholdet mellem robotstøvsugeren og den ældre så skal funktionaliteten være i højsædet og skal være rettet mod de ældres kontekst som vi argumenterede for i vores analyse baseret på Jordans hierarki over forbrugerbehov i relation til vores empiriindsamling. Dette vil kræve nogle helt nye løsninger til robotstøvsugeren, hvor vi forestiller os at salgspunkterne for robotstøvsugeren, ville være nogle andre end dem som der findes på robotstøvsugere i dag.

Med funktionalitet mener vi, at robotstøvsugeren i højere grad ville skulle være i stand til at håndtere de ældres hjem som de ser ud nu, frem for at de ældres hjem ville skulle laves helt om. Dette kunne være et godt argument for at gøre op for de omkostninger der ville være ved at skulle flytte rundt på de ældres hjem for at få robotstøvsugeren til at fungere som velfærdsteknologi, hvilket også ville bidrage til bedre Usability. Samtidig ville holdbarheden skulle være god, så et længerevarende forhold med flere Pleasures såsom psycho-pleasure i at vide at den ikke bryder ned hele tiden, kunne opbygges hos den ældre.

Ulempen ved dette ville efter vores vurdering være en øget omkostning til robotstøvsugeren ved implementeringen, men ville på længere sigt måske kunne betale sig i forhold til at sikre det gode forhold mellem den ældre og robotstøvsugeren. Som vi tidligere har gjort opmærksom på kan vi ikke sige noget konkret omkring økonomi da det har været en begrænsning for os i vores projekt, men vi tror ud fra vores erfaringer at der vil være nogle ekstra omkostninger på kortere sigt som ville kunne betale sig på længere sigt, med udgangspunkt i hvad vi ved om forholdet mellem den ældre og robotstøvsugeren på nuværende tidspunkt og hvordan vi tror det kunne være i fremtiden.

Med denne kommentar vil vi nu gå videre til vores sidste diskussion, hvor vi vil have fokus på forståelsen af velfærdsteknologi i relation til robotstøvsugeren.

9.3 Forståelse af velfærdsteknologi

I dette afsnit ønsker vi at have en diskussion om, hvorvidt brugen af robotstøvsugereren som velfærdsteknologi, har haft en god forståelse for den teoretiske ramme for velfærdsteknologi som vi redegjorde for tidligere. I samme forbindelse vil vi forsøge at komme med nogle nye argumenter for valget og brugen af velfærdsteknologien, som vi senere vil bruge til at udarbejde de Best Practices som var en del af vores problemformulering.

Som vi erfarede i vores teori om velfærdsteknologi, så er den udbredte forståelse af velfærdsteknologi den, at velfærdsteknologien skal have borgeren (i vores tilfælde den ældre) i centrum, men samtidig skal tage hensyn til knaphed i forhold til arbejdskraft og økonomiske ressourcer.

Med udgangspunkt i vores arbejde med robotstøvsugereren som velfærdsteknologi har vi fået et indtryk af at den ældre ikke har været i centrum for valget og brugen af velfærdsteknologien. Med udgangspunkt i Jordans hierarki over forbrugerbehov så er robotstøvsugerens udfordringer i forhold til Funktionalitet og Usability på mange punkter, med til at forhindre, at mange Pleasures kan opnås for de ældre. Vi vil anvende dette som argument for at sige, at den ældre er blevet overset i valget og brugen af robotstøvsugereren som velfærdsteknologi.

De hensyn der er blevet taget har i meget højere grad været rettet imod at tage hensyn til knapheden i arbejdskraft og økonomiske ressourcer ved at kunne spare rengøringen fra en hjemmeplejer væk, hvilket vender forståelsen af velfærdsteknologien på hoved.

Det spørgsmål som vi nu stiller os selv er, om dette er et problem med selve definitionen af velfærdsteknologi, som åbner op for alt for mange muligheder for fortolkning, eller om problemet skyldes mangel på en dybere forståelse for definitionen af velfærdsteknologien.

Sådan som vi ser det, så giver definitionen for os god mening. Vi ønsker ikke en ny definition hvor der kun er fokus på borgeren, men heller ikke en hvor der kun tages hensyn til arbejdskraft og økonomiske ressourcer. En ny definition hvor der kun er fokus på borgeren ville smide al fornuft i forhold til valget af velfærdsteknologi væk, og en med kun fokus på

arbejdskraft og økonomiske ressourcer ville overse de faktorer omkring den ældre som ville sikre, at valget og brugen af velfærdsteknologi ikke kun ser fornuftig ud på kort sigt, men også på længere sigt ved at skabe det gode forhold mellem den ældre og velfærdsteknologien som vi har forsøgt at argumentere for vigtigheden af i vores analyse og diskussion.

Fra vores synsvinkel vil vejen frem være at få en større forståelse af, hvordan at der gennem forståelsen af den ældre, kan tages hensyn til knapheden på arbejdskraft og økonomiske ressourcer. Ved at opbygge de gode forhold med mange Pleasures for den enkelte ældre, vil der kunne argumenteres for en mere fremtidssikker investering, hvor sandsynligheden for at de ældre ikke ville tage velfærdsteknologien til sig ville være minimeret. Vi tror også at ved at skabe flere Pleasures for de ældre også ville få nogle gladere ældre som ikke ville føle sig mentalt belastet af velfærdsteknologien på bekostning af en fysisk aflastning. Dermed ville det måske kunne blive nemmere for hjemmeplejere at håndtere de ældre i deres arbejde og dermed ville der måske kunne undgås mange konflikter med de ældre, hvilket også kunne resulteret i et bedre arbejdsmiljø for plejerne. Derfor ville dette kunne bruges som argument for, at denne tilgang ville tage hensyn til knaphed på arbejdskraft. Som vi også nævnte tidligere ville valget af en robotstøvsuger med god Funktionalitet og Usability, rettet mod de ældres kontekst, også kunne forhindre at de ældres hjem skulle tilpasses til robotstøvsugeren. I stedet ville den være tilpasset deres hjem således, at der ikke var behov for at lave om på de ældres hjem, som igen også ville tage hensyn til knapheden på arbejdskraft og økonomiske ressourcer. Samtidig ville den ældre få mere valgfrihed, i forhold til hvordan de ønsker at deres hjem skal se ud.

Vi kan på dette tidspunkt ikke sige hvordan det økonomiske regnestykke i valget og brugen af velfærdsteknologi ville gå op. Men for os at se er det tydeligt at der er flere fordele ved denne nye tilgang til velfærdsteknologien, som vi tror med en øget fokus på dette område gennem videre arbejde med dette studie og med bidrag fra andre teoretiske områder ville kunne rykke ved den måde der argumenteres, for valget af velfærdsteknologi i dag.

Med denne sidste kommentar vil vi nu gå videre til vores sidste del af rapporten inden vores endelige konklusion, som vil være en præsentation af de Best practices som vi har udtænkt på baggrund af analysen og diskussionen foretaget i denne rapport.

10. Vores Best Practices

I dette afsnit ønsker vi at præsentere de Best Practices, som vi har udtænkt på baggrund af arbejdet i denne rapport og som vi havde inkluderet i vores problemformulering. Her skal der gøres opmærksom på at vi ikke mener at disse Best Practices på nuværende tidspunkt vil være de bedste Best Practices som der kan udarbejdes, men det vil være dem som vi kan se gennem vores arbejde på nuværende tidspunkt, som senere kunne blive til nogle endnu bedre Best Practices, med mere arbejde med dette studie. De vil være baseret på de bedste argumenter som vi vurderer vi er kommet med, til en anderledes tilgang til valget og brugen af velfærdsteknologien.

Vores Best Practices lyder derfor således:

1. En fysisk aflastning må ikke blive til en mental belastning

Med dette ønsker vi at skabe opmærksomhed på, at hvis formålet med velfærdsteknologien er at understøtte en fysisk aflastning, må det ikke være på bekostning af en mental belastning for den ældre.

2. Skab Pleasure gennem Funktionalitet

Vi har identificeret at funktionaliteten i kombination med en lang levetid, er vigtigt for skabelsen af Pleasure for den ældre, da mange former for Pleasure er forbundet med trygheden ved at vide at tingene virker som de skal.

3. Skab et godt arbejdsmiljø gennem god livskvalitet for den ældre

En sidegevinst ved at velfærdsteknologien skaber Pleasure, vil være en øget livskvalitet for den ældre. Vi mener at dette vil kunne føre til et bedre forhold, mellem den ældre og plejepersonalet og dermed også et bedre arbejdsmiljø for plejepersonalet.

Da der var et krav til et fysisk produkt i forbindelse med vores rapport har vi udarbejde en plakat med disse Best practices, som kan ses herunder.

Ældres møde med Velfærdsteknologien

-Pleasure eller Kaos

Projektet med titlen "Ældres møde med velfærdsteknologi", har haft til formål at undersøge forholdet mellem ældre og velfærdsteknologi, med robotstøvsugereren som repræsentant for velfærdsteknologien og med "Pleasure" begrebet som teoretisk ramme. Resultatet af undersøgelseerne, har bidraget til at kunne opstille nogle Best practices, som kan anvendes i forbindelse med at vælge og anvende velfærdsteknologi til ældre.

1. En fysisk aflastning må ikke blive til en mental belastning
Med dette ønsker vi at skabe opmærksomhed på, at hvis formålet med velfærdsteknologien er, at understøtte en fysisk aflastning, må det ikke være på bekostning af en mental belastning for den ældre.

2. Skab Pleasure gennem Funktionalitet
Vi har identificeret at funktionaliteten i kombination med en lang levetid, er vigtigt for skabelsen af Pleasure for den ældre, da mange former for Pleasure er forbundet med trygheden ved at vide at tingene virker som de skal.

3. Skab et godt arbejdsmiljø gennem god livskvalitet for den ældre
En sidegevinst ved at velfærdsteknologien skaber Pleasure, vil være en øget livskvalitet for den ældre. Vi mener at dette vil kunne føre til et bedre forhold, mellem den ældre og plejepersonalet og dermed også et bedre arbejdsmiljø for plejepersonalet.

RUC **hum*tek**
Design Mennesker Teknologi

Med disse Best Practices mener vi nu er vi er klar til at give vores bedst mulige besvarelse af vores problemformulering på baggrund af de ressourcer vi har haft i projektet.

11. Konklusion

I dette kapitel konkluderes der på den overordnede problemformulering og de tilhørende underspørgsmål.

1. *Hvordan kan vi forstå velfærdsteknologi?*

I vores projekt har vi fået en forståelse af, at velfærdsteknologi handler om at sætte borgeren i centrum, men samtidig tage hensyn til knaphed af arbejdskraft og økonomiske ressourcer.

2. *Hvordan repræsentere robotstøvsugeren velfærdsteknologi til ældre?*

Gennem arbejdet udført i dette projekt, har vi fået erfaringer med hvordan robotstøvsugeren anvendes i forbindelse med velfærdsteknologi og konkludere, at målet om at sætte borgeren i centrum er blevet overset, til fordel for at tilgodese knapheden af arbejdskraft og økonomiske ressourcer på kort sigt.

3. *Hvordan kan "Pleasure" begrebet bidrage til at opstille en række "Best Practices" omkring valg og brug af velfærdsteknologi til ældre?*

Vi konkludere, at Pleasure Begrebet af Patrick W. Jordan er et godt teoretisk virkemiddel til at skabe dybere forståelse for de ældre og deres Pleasures. Dette har bidraget til at skabe en række Best practices, som skal hjælpe med at holde den ældre i centrum for valget og brugen af velfærdsteknologien.

Hvordan kan vi med robotstøvsugeren, som repræsentant for velfærdsteknologi og "Pleasure" begrebet, som teoretisk udgangspunkt, undersøge om der kan opstilles en række "Best Practices" omkring valg og brug af velfærdsteknologi af ældre?

Vi har gennem en øget forståelse for velfærdsteknologi, Pleasure og de ældre fundet frem til, at det er muligt at opstille en række Best Practices. Dette opnås ved at besvare de underspørgsmål som netop er blevet besvaret. Vi har gennem dette projekt givet vores bud på en metode til at opstille disse Best Practices, som hjælper i valget og brugen af velfærdsteknologi i fremtiden.

12. Perspektivering

Tidligt i denne rapport formulerede vi en række begrænsninger for projektet. For det første valgte vi at fokusere alene på robotstøvsugeren i vores arbejde. I fremtidige projekter kunne det være interessant at anvende Pleasure begrebet i forhold til andre former for velfærdsteknologi. Dette kunne synliggøre, om de overvejelser og resultater som vi har haft i relation til robotstøvsugeren er generaliserbare i forhold til velfærdsteknologi, eller om de erfaringer gjort i dette projekt er unikke for robotstøvsugeren.

Et andet aspekt som ville være interessant er hvordan Pleasure begrebet kunne bidrage til at blive klogere på forholdet mellem velfærdsteknologi og andre målgrupper, såsom handicappede, som ikke nødvendigvis falder under den ældre generation som vi har undersøgt, men som også kan gøre brug af velfærdsteknologi.

I forhold til udarbejdelse af vores Best Practices i valget og brugen af velfærdsteknologi kunne det også være interessant at se, hvordan andre teoretiske områder end Pleasure begrebet ville påvirke de Best Practices vi har udarbejdet. Andre teoretiske områder ville også kunne skabe nye perspektiver i forholdet mellem ældre og velfærdsteknologi som vi måske ikke har identificeret i dette projekt.

For at vores formulerede Best Practices i fremtiden kunne komme på tale i regionernes arbejde med valget og brugen af velfærdsteknologi, ville de have stor gavn af også at blive undersøgt i forhold til økonomiske og etiske forhold. Arbejde med de økonomiske forhold ville bidrage til at overbevise det offentlige, om de mulige økonomiske gevinster ved en anderledes tilgang end den nuværende. Arbejdet med de etiske overvejelser ville sikre, at denne nye tilgang til valget og brugen af velfærdsteknologi, også vil tage de rigtige hensyn til de ældre og at tilgangen ikke vil blive misbrugt eller fortolket kreativt.

Til sidst ville det også være interessant i fremtidigt arbejde at undersøge de teknologiske forhold omkring robotstøvsugeren, men også velfærdsteknologi i det hele taget for at belyse, om nogle af de udfordringer som vi har identificeret i dens brug som velfærdsteknologi er forbundet med teknologiske begrænsninger som vi ikke kender til.

13. Kilde- og litteraturliste

Bøger:

CRESWELL, J. W. 2002, Educational Research: Planning, Conducting and evaluating quantitative and qualitative research, Pearson Education, Boston, MA.,
[ISBN: 978-0-13-136739-5]

DANMARKS STATISTIK, 2016, It-anvendelse i befolkningen, Skrevet af: Agnes Tassy, Danmarks statistik, Findes på:
<http://www.dst.dk/Site/Dst/Udgivelser/GetPubFile.aspx?id=20738&sid=itbef2016>
[ISBN: 978-87-501-2237-1]

KALLESØE, H., PETERSEN, A. K., 2012, Teknologi mennesker faglighed - Muligheder og udfordringer i løsning af velfærdsopgaver, Systime,
[ISBN: 9788792711281]

NORDENS VÄLFÄRDSCENTER, 2010, Fokus på velfærdsteknologi, Ansvarlig redaktør: Gerd Vidje, Nordens Välfärdscenter, EO Grafiska,
[ISBN: 978-87-7919-048-1]

OLSEN, P. B., PEDERSEN, K. 2015, Problemorienteret Projektarbejde, Udgave 4, Roskilde Universitetsforlag, Frederiksberg C.,
[ISBN: 978-87-593-2256-7]

ÆLDREFORUM, 2010, Velfærdsteknologi - Nye hjælpemidler i ældreplejen, Ældreforum,
[ISBN: 978-87-90651-44-2]

Tekster:

FOA, 2010, Behov for nyt personale på FOAs områder frem til 2019, FOA - Kampagne og analyse

FORENINGSUDVIKLERNE, 2015, Kvale og Brinkmann - 7 gode råd om interview, Foreningsudviklerne Aps.

Forelæsninger:

BILLE, M., (2016). Etnografisk metode, Forelæsning i kurset "subjektivitet, teknologi og samfund 1", Roskilde Universitet, 20-09-2016, Anvendt slide: 9

Internetkilder:

BERLINGSKE BUSINESS, 2009, Så er der sat tal på ældrebyrden, Findes på:

<http://www.business.dk/pension/saa-er-der-sat-tal-paa-aeldrebyrden>

[Senest besøgt: 28-05-2017]

DANMARKS STATISTIK, 2017, Folketal, Ansvarlig for siden: Dorthe Larsen, Findes på:

<http://www.dst.dk/da/Statistik/emner/befolkning-og-valg/befolkning-og-befolkningsfremskrivning/folketal>

[Senest besøgt: 28-05-2017]

DANSKE ÆLDRE RÅD, 2014, Velfærdsteknologi - Et dyr med to hoveder, Skrevet af: Bent

Rasmussen, Findes på: <http://danske-aeldreraad.dk/3732-2/>

[Senest besøgt: 28-05-2017]

DR NYHEDER, 2015, Ældre betaler selv de stigende udgifter til ældrebyrde, Skrevet af: Sune

Gudmann Christiani og Søren Nielsen, Findes på: [https://www.dr.dk/nyheder/penge/aeldre-](https://www.dr.dk/nyheder/penge/aeldre-betaler-selv-de-stigende-udgifter-til-aeldrebyrde)

[betaler-selv-de-stigende-udgifter-til-aeldrebyrde](https://www.dr.dk/nyheder/penge/aeldre-betaler-selv-de-stigende-udgifter-til-aeldrebyrde) [Senest besøgt: 28-05-2017]

INFORMATION, 2009, Ældrebyrden rammer hårdere end finanskrisen, Skrevet af: Kristine

Kiilerich, Findes på: <https://www.information.dk/indland/2009/07/aeldrebyrden-rammer-haardere-finanskrise>

[Senest besøgt: 28-05-2017]

IROBOT, 2017, iRobots hjemmeside, Findes på:

<http://www.irobot.com/For-the-Home/Vacuuming/Roomba.aspx>

[Senest besøgt: 31-05-2017]

KRISTELIGT DAGBLAD, 2016, Designer vil gøre op med grimme hjælpemidler til ældre,

Skrevet af: Kirsten Hansen, Findes på: <https://www.kristeligt-dagblad.dk/seniorliv/designer-vil-goere-op-med-grimme-hjaelpemidler-til-aeldre>

[Senest besøgt: 28-05-2017]

PIOPIO, 2015, Ældre tvinges til robotter, Skrevet af: Pernille Schnoor, Findes på:

<https://piopio.dk/aeldre-tvinges-til-robotter/>

[Senest besøgt: 28-05-2017]

2. Semester projektrapport

Humanistisk teknologisk Bacheloruddannelse, Roskilde Universitet

SCRUMALIANCE, 2014, Key elements of sprint retrospective. Findes på:

<https://www.scrumalliance.org/community/articles/2014/april/key-elements-of-sprint-retrospective>

[Senest besøgt: 28-05-2017]

SCRUMALIANCE, Why scrum. Findes på:

<https://www.scrumalliance.org/why-scrum>

[Senest besøgt: 28-05-2017]

THEKUA, 2006, The Retrospective Starfish. Findes på:

<https://www.thekua.com/rant/2006/03/the-retrospective-starfish/>

[Senest besøgt: 28-05-2017]

TV2, 2014, Robotstøvsugere skal gøre rent hos Odenses ældre, Skrevet af: Ritzau, Findes på:

<http://nyheder.tv2.dk/samfund/2014-03-29-3000-robotst%C3%B8vsugere-skal-g%C3%B8re-rent-hos-odenses-%C3%A6ldre>

[Senest besøgt: 28-05-2017]

VÆRKTØJSKASSEN, 2013, Double Diamond, En del af Next Generation projektet, Udarbejdet af Katapult og TEACH på Københavns Universitet i samarbejde med WorkZ, Stickelback, Marie Flensborg. Anvendte sider:

- Double Diamond, <https://innovation.sites.ku.dk/model/double-diamond/>
- Fase 1 - Discover, <https://innovation.sites.ku.dk/fase/discover/>
- Fase 2 - Define, <https://innovation.sites.ku.dk/fase/define/>
- Gode ideer vs dårlige ideer, <https://innovation.sites.ku.dk/metode/good-ideas-vs-bad-ideas/>
- Brainwalking, <https://innovation.sites.ku.dk/metode/brainwalking/>
- Clustering, <https://innovation.sites.ku.dk/metode/kategorisering-af-data-materiale/>

[Senest besøgt: 28-05-2017]

Anvendte værktøjer:

GANTTER, Gratis Enterprise web-baseret Projektplanlægnings app som fungerer med Google Drive og kan bruge til at åbne og redigere MS projekt filer, Findes på:

www.gantt.com

Anvendt til udarbejdelse af projektplanen

[Senest besøgt: 28-05-2017]

2. Semester projektrapport

Humanistisk teknologisk Bacheloruddannelse, Roskilde Universitet

GOOGLE DOCS, Værktøj til redigering af dokumenter hvor flere kan redigere på samme tid online, Findes på: https://www.google.com/intl/da_ALL/docs/about/

Anvendt til udarbejdelse af rapporten

[Senest besøgt: 28-05-2017]

KANBANCHI, Project Management Software for G Suite med Kanban Board, Gantt Chart og Tidsregistrering, Findes på: www.kanbanchi.com

Anvendt til Transskribering

[Senest besøgt: 28-05-2017]

Anvendte eksterne billeder:

Forsidebillede: Ældre i selskab af robotstøvsuger, Findes på:

<http://barutren.dk/rigtige-mennesker-bedre-end-robotter/>

[Senest besøgt: 28-05-2017]

Billede 1: Danmarks Statistik - Folketal, Findes på:

<http://www.dst.dk/da/Statistik/emner/befolkning-og-valg/befolkning-og-befolkningsfremskrivning/folketal>

[Senest besøgt: 28-05-2017]

Billede 2: Double Diamond process model, Findes på:

<https://innovation.sites.ku.dk/model/double-diamond/>

[Senest besøgt: 28-05-2017]

Billede 3: Retrospective starfish, Findes på: <https://www.thekua.com/rant/2006/03/the-retrospective-starfish/>

[Senest besøgt: 28-05-2017]

Billede 4: Graf fra Nordens Velfærdscenter, Taget fra:

NORDENS VÄLFÄRDSCENTER, 2010, Fokus på velfærdsteknologi, Ansvarlig redaktør: Gerd

Vidje, Nordens Velfærdscenter, EO Grafiska

[ISBN: 978-87-7919-048-1]

2. Semester projektrapport

Humanistisk teknologisk Bacheloruddannelse, Roskilde Universitet

Billede 5: Elektronik i hjemmet, Taget fra:

DANMARKS STATISTIK, 2016, It-anvendelse i befolkningen, Skrevet af: Agnes Tassy,

Danmarks statistik, Findes på:

<http://www.dst.dk/Site/Dst/Udgivelser/GetPubFile.aspx?id=20738&sid=itbef2016>

[ISBN: 978-87-501-2237-1]

Billede 6: Model over velfærdsteknologi, Taget fra:

ÆLDREFORUM, 2010, Velfærdsteknologi - Nye hjælpemidler i ældreplejen, Ældreforum,

[ISBN: 978-87-90651-44-2]

Billeder 7: Maslows behovshierarki, Findes på:

<http://www.shyentrepreneur.com/pre-business/maslow%E2%80%99s-hierarchy-of-needs-for-a-small-scale-business/>

[Senest besøgt: 28-05-2017]

Bilag

Bilag #1 - Planlægning af projektet udvidet

Målsætninger for projektet

I projektgruppen har vi snakket om at formulere nogle mål som vi ønsker at opnå gennem dette projekt og for projektet som lyder som følger:

- **Vi vil tilstræbe et højt fagligt niveau, parret med en socialt velfungerende gruppe**

I projektet har vi en målsætning om at ville opnå et højt fagligt niveau og samtidig skabe en socialt velfungerende gruppe. Måde vi vil gøre dette er fra starten at facilitere en åben og ærlig kommunikation mellem medlemmerne og dermed forsøge at styrke tilliden til hinandens færdigheder og kompetencer. Vi vil senere i afsnittet "4.4.2 Retrospectives" beskrive en praktik som vi mener vil kunne hjælpe os med at nå denne målsætning.

- **Vi ønsker at få øget indsigt i den ældre generations forhold til teknologi**

En grundlæggende interesse i projektgruppen blandt mange andre er at vise en interesse for den ældre generations hverdag og liv, men også hvordan de har det med den teknologiske udvikling vi ser i dag. Vi ønsker på et personligt niveau at få større forståelse for den virkelighed som ældre mennesker oplever i forbindelse med nutidens teknologi i forhold til den virkelighed vi som unge studerende oplever.

Projektplan

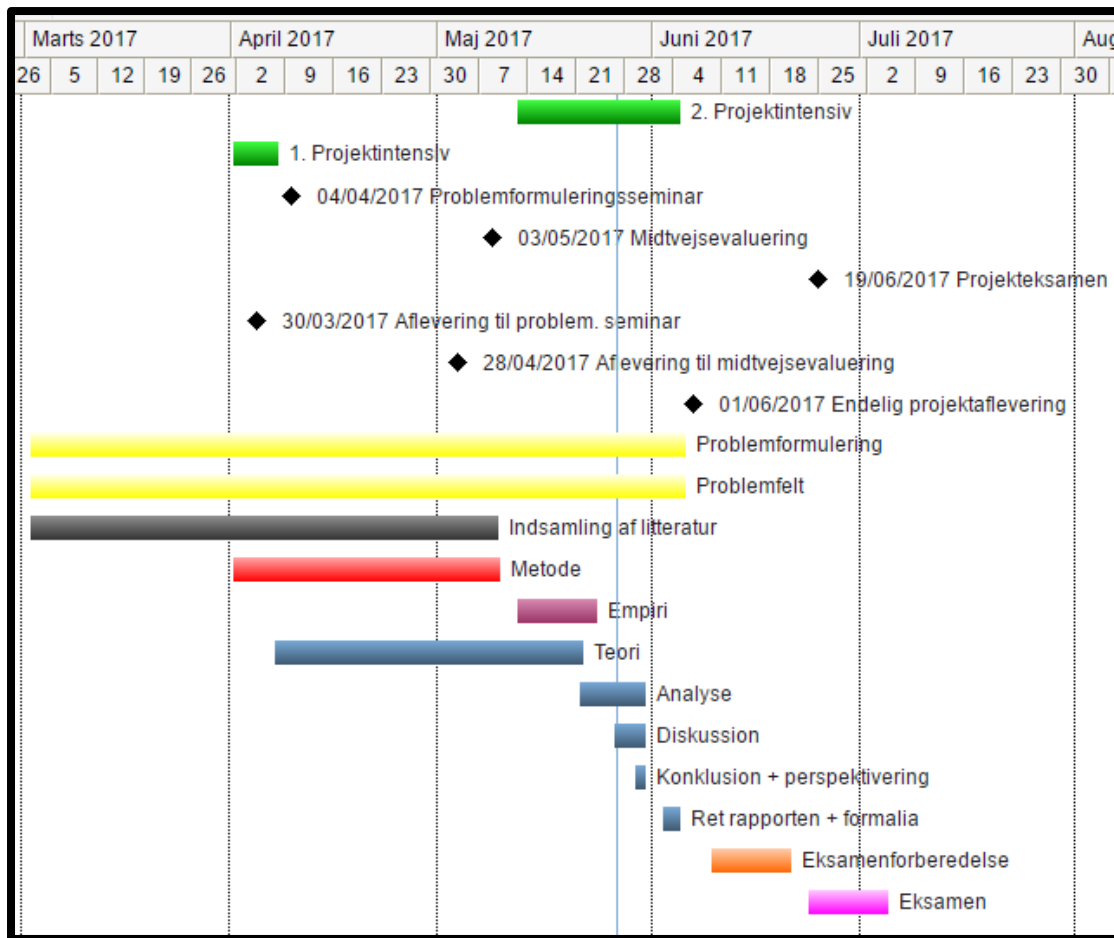
Under vores planlægning af projekter har vi udarbejdet en projektplan for, hvordan vi skal nå i mål med at besvare vores problemformulering, opnå vores målsætninger og udarbejde et fysisk produkt ved siden af rapporten.

Projektplanen beskriver de aktiviteter vi forventer at skulle gennemgå og hvornår vi forventer at udføre dem. Samtidig har vi også et overblik over hvornår forskellige deadlines foreligger i projektet, og hvornår vores projekt intensive perioder ligger.

Projektplanen ser ud som følger:

2. Semester projektrapport

Humanistisk teknologisk Bacheloruddannelse, Roskilde Universitet

Projektplanen indeholder alle de større aktiviteter i projektet, som hver har mange underliggende aktiviteter. Samtidig viser vores projektplan også milepælene og afleveringsfrister for vores projekt, hvilket hjælper os med konstant at have føling med hvordan projektet skrider frem i forhold til det planlagte. De indledende aktiviteter fylder mere i projektplanen, da disse ligger uden for vores projektintensiv periode som vil finde sted i ugerne op til projektaflevering, og derfor vil de tage længere tid for os at gennemføre.

Vi forventer også i løbet af projektet at have overlappende aktiviteter undervejs. Dette skyldes en forventning om at vi med projektets fremskridt vil blive mere effektive i forhold til at multitask og kommunikere i gruppen, samtidig med at visse aktiviteter kan have en afhængighed af hinanden og det derfor kan være nødvendigt at udarbejde dem samtidig.

Vi har i projektplanen også taget højde for perioden efter aflevering af rapporten og op til vores eksamen. Vi vil løbende som projektet udvikler sig indsamle idéer, til hvad vi kan lave op til eksamen i denne periode som vi ikke føler der er plads til i rapporten.

Aktiviteterne relateret til problemformulering og problemfelt er sat til, at blive afsluttet samtidig med at vi afleverer rapporten. Dette bunder i en forståelse af at disse dele af rapporten kan ændre sig mange gange i løbet af projektet, og vi ønsker at holde fokus på hele tiden at tilpasse os selv og projektet hvis det er nødvendigt på grund af ændrede omstændigheder omkring projektet.

Anvendte praktikker og redskaber ved projektopstart

I dette afsnit vil vi præsentere de praktikker og redskaber, som vi besluttede at anvende ved projektopstart. Vi mener det er vigtigt at synliggøre disse praktikker for læseren af denne rapport, så der kan dannes et billede af hvordan vi som projektgruppe har forsøgt at komme godt i gang med projektet og samtidig bibeholde en god kvalitet i vores arbejde hen mod en besvarelse af vores problemformulering.

Discover metoder - Double Diamond

Som vi beskrev i vores metodeafsnit lod vi os inspirere af den grafiske beskrivelse af en designprocess kaldet Double Diamond. I forhold til den første fase kaldet "Discover" hvor fokus var på at undersøge, udforske og forstå problematikken for vores projekt valgte vi at bruge de metoder præsenterede forinden.

I Discover fasen af Double Diamond (Værktøjskassen, 2013), tog vi udgangspunkt i to øvelser, for idégenerering; Brainwalking og Gode idéer vs. dårlige idéer.

Brainwalking

"Brainwalking" går ud på at hvert gruppemedlem har et stykke papir, hvor medlemmerne skriver eller tegner sine idéer. Imens er der tid på og når tiden er gået, bytter gruppemedlemmerne papirer og generere videre på hinandens idéer (Værktøjskassen, 2013). Ved at bruge denne metode fik vi hurtigt indsigt i hinandens ideer og hvordan vi hver især tænker, og vi kunne samtidig på en hurtig måde bruge hinandens tankegang til at udvikle videre på en opstået ide. Denne øvelse giver også et frirum til at personer der normalt ikke syntes, at de kreative nok til at finde på ideer eller forklar dem.

Gode idéer vs. Dårlige idéer

En anden metode vi anvendte var "Gode idéer vs. Dårlige idéer". Denne øvelse går ud på at gruppemedlemmerne brainstormer en masse dårlige idéer, for derefter at vende dem til nogle gode idéer (Værktøjskassen, 2013). På denne måde kunne vi bryde vores barriere med at holde ideer tilbage fordi vi tænker de ikke er gode nok, hvilket kunne hjælpe en af de andre i projektgruppen til at bygge videre på ideen og dermed lave den dårlige ide om til en god ide.

Disse øvelser hjalp os med at få genereret en helt masse ideer til projektet så vi havde muligheden for at udvælge de allerbedste ideer og arbejde videre med dem i den efterfølgende fase, frem for at gå videre med de første og mest indlysende ideer vi kunne komme på.

Define metoder - Double Diamond

Da vi på dette tidspunkt i projektet havde en hel del ideer op og vende var det tid for os at forsøge at afgrænse det problem vi ønskede at beskæftige os med. For at gøre dette anvendte vi den følgende øvelse i Define-fasen.

Clustering

I Define fasen valgte vi at anvende øvelsen Clustering. Metoden består i at alle de idéer vi havde, blev delt op i kategorier og derefter valgte vi ud fra disse kategorier (Værktøjskassen, 2013). Denne metode hjalp os med at tage det bedste valg i forhold til retningen for projektet, og vi føler selv at vi er kommet op med et mere interessant projekt end hvad vi kunne have gjort uden denne metode og de forhenværende metoder i Discover fasen.

Retrospectives

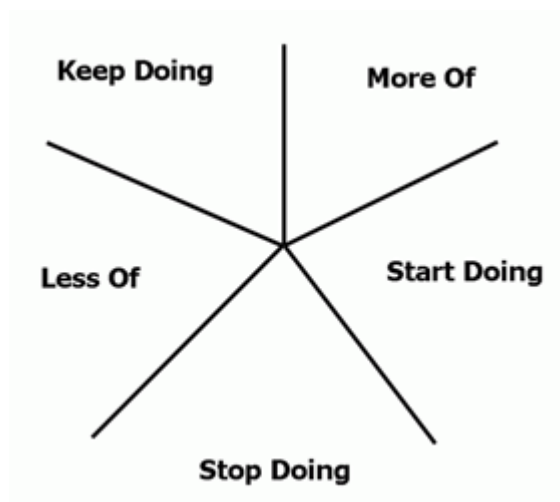
Ved projektets påbegyndelse besluttede vi os for at benytte praktikken "Retrospectives". Dette skyldes et af gruppemedlemmernes gode erfaringer med denne praktik i tidligere projektarbejde, og derfor valgte vi også at inkludere den i dette projekt.

Retrospectives handler om at få hvert gruppemedlem til at reflektere over hvordan gruppen arbejder og derefter komme med konstruktiv ris og ros til resten af gruppen. Derfor er det

vigtigt med Retrospectives at der skabes et frirum som understøtter en åben og ærlig dialog og hvor alle kan føle sig trygge med at sige noget. Bag retrospectives ligger der også en forståelse af, at hvis der opstår vanskeligheder i arbejdet for en enkelt person, så er det ikke den enkelte persons ansvar at løse problemet, men hele gruppens ansvar at sørge for at den person kan arbejde så godt som muligt uden problemer og støtte dem i deres arbejde (Scrumalliance, 2014).

Retrospectives har flere forskellige metoder som kan bruges til at få gruppen til at reflektere over projektet. Vi har i vores gruppe valgt at benytte os af en metode kaldet "Retrospective Starfish" (Thekua, 2006).

Denne metode består af de følgende 5 punkter præsenteret nedenfor som skal hjælpe hvert gruppemedlem med at reflektere over projektet:

Billede 3: Retrospective starfish

Keep doing/Fortsæt med

Under "Fortsæt med" kigges der på de positive ting i forhold til projektet og gruppen. Her kan gruppemedlemmerne give ros, til hinanden og snakke om hvad der fungerer godt i forhold til projektet og gruppen og som gruppen skal fortsætte med at gøre. "At holde et højt humør" – kunne være et eksempel på et punkt der kunne skrives under "Fortsæt med".

Less of/Mindre af

”Mindre af” skal få gruppen til at reflektere over, om der er nogle ting gruppen gør, som hverken gavner gruppen eller projektet og derfor vil det gavne at der skrues lidt ned for dette. Her kunne ”Afbrydelser af hinanden” være et eksempel på et punkt der kunne stå under ”Mindre af”.

More of/Mere af

Under punktet ”Mere af ” kan der kan tales om, hvad der fungerer godt for gruppen og at gruppen derfor gerne vil have mere af i gruppearbejdet. Et eksempel her kunne være ”Plads til hinandens input”.

Stop doing/Stop med

”Stop med” er her hvor gruppen får mulighed for at reflektere over, om der er er nogle ting gruppen gør, som kan have en negativ effekt på gruppens arbejde. Et eksempel her kunne være ”At have samtaler der kører af sporet”.

Start doing/Start med

Det sidste punkt ”Start med”, er her hvor gruppens medlemmer kan foreslå ting, som gruppen kunne begynde på og eller forsøge sig med. ”Snak om hvordan vi griber rapportskrivningen an i fællesskab” – kunne være et eksempel her.

Da vi nu har præsenteret de praktikker som vi mener vil hjælpe os med at sikre kvaliteten af projektet så vi kan give den bedst mulige besvarelse af vores problemformulering vil vi nu fortsætte til det næste kapitel omhandlende vores teori i projektet.

Bilag #2 - Billeder fra August og Almas hjem

Opstilling af materialer

Lampe i gangen

Sofa i gæstestuen

2. Semester projektrapport

Humanistisk teknologisk Bacheloruddannelse, Roskilde Universitet

Chatol i gæstestuen

Stol med betræk fra en Rolls Royce

2. Semester projektrapport

Humanistisk teknologisk Bacheloruddannelse, Roskilde Universitet

Persisk tæppe i gæstestuen

Rød sofa i gæstestuen

Lysekrone i spisestuen

2. Semester projektrapport

Humanistisk teknologisk Bacheloruddannelse, Roskilde Universitet

Lysetage i vindueskarm i gæstestuen

Badeværelse

Køkken

Skænk

2. Semester projektrapport

Humanistisk teknologisk Bacheloruddannelse, Roskilde Universitet

Øksehoved

Robotstøvsuger

Billede i gæstestuen

2. Semester projektrapport

Humanistisk teknologisk Bacheloruddannelse, Roskilde Universitet

August og Almas egen støvsuger

2. Semester projektrapport

Humanistisk teknologisk Bacheloruddannelse, Roskilde Universitet

Bogreol

Stol i gæstestuen.

Billede i gæstestuen

2. Semester projektrapport

Humanistisk teknologisk Bacheloruddannelse, Roskilde Universitet

Ur i spisestuen

Skænk i spisestuen

Bilag #3 - Tekster fra tematisering

Farver, mønstre og materialer på robotstøvsuger

Under interviewet med August og Alma, ville vi gerne høre om deres mening om udseendet på robotstøvsugere og hvis de skulle have en, hvordan de kunne forestille sig at den skulle se ud. Vi havde til interviewet medbragt en robotstøvsuger, som de kunne tale ud fra.

Det første Alma siger, da hun ser robotstøvsugeren, er at hun synes at den har nogle kedelige farver. (hvid og grågrøn).

Alma kunne godt forestille sig, at den kunne have et blomstret dæksel.

Alma fortæller at hendes datter og svigersøn har en robotstøvsuger, som er metalskinnende og blågrøn og at den synes hun er smart.

August og Alma giver udtryk for, at de godt ville have at robotstøvsugeren, var i et blødt materiale ligesom stress-terningen og også gerne med bløde knapper. (ligner træ)

August og Alma er meget enige omkring farverne og kigger begge meget på blå, grønne og turkise farver og Alma kunne godt tænke sig at de var i metalklare farver.

August udpeger på de papirer vi har givet, med billeder af forskellige materialer og farver, en brunligt mat metal, som har lidt patina, som han mener vil gøre at robotstøvsugeren vil komme til at være en endnu pænere udgave af stress-terningen, hvilket Alma giver ham ret i.

Robotstøvsugeren måtte gerne stå i Almas køkken og være "blå, flot og se smart ud".

August og Alma er enige om at, robotstøvsugeren ikke må blive for spraglet at se på, og at de ønsker at robotstøvsugeren er ensfarvet og med struktur i farven.

Materialer og sanseindtryk

Under vores interview med August og Alma, havde vi en snak med dem om materialer.

Her blev der mærket på forskellige genstande med forskellige overflader.

Det var tydeligt, at de genstande August og Alma bedst kunne lide, var dem med en glat og blød overflade.

Her udpegede Alma nogle øksehoveder, de havde liggende i deres vindueskarm. Alma synes at de havde en glat overflade, ligesom på et anti-stress-æg, hvilket August var enig i.

En anden af de genstande, August og Alma godt kunne lide, var en lille skildpadde i sort fedtsten, som de synes havde samme overflade som øksehovederne, men at skildpaddens overflade bare var koldere.

En af de genstande Alma ikke var vild med, var en medbragt lysesstage, som havde en ru overflade. Alma følte at det var som at røre ved et stykke sandpapir, og dette synes hun var væmmeligt, samtidig påpegede hun at hun synes at den "hviner i ørerne", når hun rører ved den.

Vi havde også medbragt nogle træningsbånd i en form for gummi, som August og Alma var enige om, ikke var rare at røre ved.

En genstand August og Alma var meget begejstrede for, var en stress-terning som vi havde medbragt. Alma synes at den virkede blød, muligvis fordi man kommer til at trykke knapperne ind på den, når man rører ved den og at dette gør at det føles som om at genstanden giver efter, ligesom en blød genstand.

August var overrasket over, at den lignede træ så meget, uden at være det.

Udtryk for Pleasure/ ikke Pleasure

Under interviewet har der gennem vores snakke, være nogle udtryk for ting de nyder og ikke nyder. Dette har ikke været sagt åbenlyst, men mere været udtrykt ud fra de ting vi har snakket om, gennem hele interviewet.

Under snakken om deres egen støvsuger, fortæller Alma at den har kørt upåklageligt i 10 år og at den virker bare som den skal.

Hun fortæller at når hun har støvsuget hos sin datter, lugter der, fordi at der bliver hvirvlet kattehår op og at det stinker af kat. Deres eget lugter dog kun af varm luft og støv og når hun er færdig synes hun at deres hjem lugter bedre, og at lugten af varm luft og støv forsvinder.

Alma synes at den medbragte robotstøvsuger er meget sød, fordi at den er rund og har et rødt øje i midten. Dog synes både August og Alma at robotstøvsugeren larmer for meget.

Alma giver udtryk for, at hun helst ville have at robotstøvsugeren kørte, når hun ikke er i lokalet, fordi hun synes at den skaber uro og støj, dette bekræfter August hende i.

Alma synes dog, at den godt må gøre opmærksom på at "her er jeg" og at det evt. kunne være ved at den synes eller spiller musik i form af f.eks. panfløjter, fuglekvidder eller en lyd der minder om den deres vaskemaskine, dog ikke den samme lyd.

August og Alma giver på rundvisningen i deres hjem, udtryk for nogle ting i deres hjem, som de nyder og holder af.

I deres gang og stue, hænger der nogle lamper, som August og Ama siger at "de giver et kønt lys" og at dette er noget de holder af og giver også udtryk for, at selvom at pærerne til lampen er dyre nu, er det nogle stadig dem de ender med at købe og at lamperne ikke bliver skiftet ud.

I August og Almas stue, står der et stort ur, som tidligere har stået hjemme hos August's forældre. Han fortæller at han føler sig hjemme og at det er et flot ur og at det har en hyggelig lyd.

August og Alma fortæller at de har noget sølvtøj og nogle sølvlysestager, som de pudser engang imellem. Alma giver udtryk for at lysestagerne er "noget djævelskab" at pudse, men at belønningen ved det, er at de bliver "smadder flotte".

Da August og Alma flyttede ind i deres hjem, var køkkenet ikke noget de var specielt begejstrede for og at de derfor udskiftede køkkenet, og at de køkken de har nu, er simpelt, enkelt og at det hele virker.

Ønsker og forslag til robotstøvsugere

Under interviewet med August og Alma, fik de mulighed for at komme med forslag og ønsker til, hvordan de synes at robotstøvsugerne kunne forbedres.

August og Alma har tidligere haft lånt en robotstøvsuger, som de ikke var særligt begejstrede for.

August synes at den ofte hvirvlede formålsløst rundt, og at den ikke overbevist ham om, at den gjorde rent. Han foreslår om det kunne være en idé, at ligesom at nogle robot græsslåmaskiner har en ledning, der hegner det sted den skal slå ind, at det også kunne være en idé i hjemmet med robotstøvsugeren, så den ved hvor den skal køre.

Den medbragte robotstøvsuger, er rundt, hvilket Alma synes gør den sød. Alligevel spørges der ind til, hvad hun ville sige til, hvis den var trekantet. Dette synes Alma var en god idé, da den så ville kunne komme ind i hjørnerne, hvilket en rund støvsuger ikke kan.

Gruppen lufter idéen om, om det ville være interessant for August og Alma, hvis dens cover kunne udskiftes, så den kunne få et andet udseende. Både August og Alma synes at det ville være smart og er en smule begrejstede for idéen, dog mener de ikke, at de ville få det brugt, men at det kunne være smart at have muligheden.

En anden idé der bliver snakket om, er at det skulle være muligt selv at være med til at designe den, i form af at bestemme farver, materiale, overflade og knapper på den. Dette var Alma meget begejstret over, og argumenterer med "at bare fordi at man har en robotstøvsuger, er det jo ikke ensbetydende med, at man er ens i alle hjem", og at det derfor ville være en god idé at kunne "personliggøre" robotstøvsugeren, til det enkelte hjem.

Bilag #4 - Pleasure udvidet

Hvor passer Pleasure ind i forhold til følelser?

I projektgruppen tænkte vi forud for vores undersøgelse af dette teoretiske område, at Pleasure begrebet umiddelbart havde noget med menneskelige følelser at gøre, men kunne ikke helt bestemme hvordan Pleasure passede ind, i vores forståelse af følelser. Vi forsøgte derfor at finde svar på dette, da vi ønskede at have en helt fundamental forståelse af Pleasure som vi kunne bruge i sammenhæng med Jordans forståelse af Pleasure.

I vores søgen efter at forstå hvordan Pleasure sammen sammen med følelser faldt vi over et akademisk paper med titlen "The basis of product emotions" af Desmet og Hekkert i bogen "Pleasure with products: Beyond usability". Desmet og Hekkert beskriver hvordan at der eksistere debat omkring hvordan Pleasure passer sammen med følelser. Både det at se Pleasure som en bestemt følelse og det at se det som noget andet end en følelse kan forsvares på begge sider. På den ene side kan Pleasure forstås som en følelse hvis det sidesættes med "at have det sjovt" eller "at være underholdt". På den måde passer forståelse af Pleasure sammen med tidligere klassificeringer af følelser (Desmet & Hekkert, 2002). En kritik af denne forståelse vil være, at den virker meget snæver når der snakkes om Pleasure i forbindelse med produkter. Litteratur i designforskning beskriver Pleasure som en produktfordel, som går ud over det funktionelle ved et produkt. Med andre ord er Pleasure en følelsesmæssig fordel som kan supplere produkters funktionalitet. Denne forståelse ligger op til en lidt anden og bredere forståelse af Pleasure, hvor Pleasure kan dække over alle behagelige følelsesmæssige reaktioner, hvor det "at have det sjovt" blot er en reaktion blandt mange andre. Med andre ord kan vi betragte Pleasure som en dimension af følelser som kan bruges til at beskrive følelser, men som ikke selv er en følelse.

Jordans Menneskelige faktorer

Jordan forklarer hvordan studierne i menneskelige faktorer har haft 3 faser igennem de seneste årtier:

Fase 1 - De menneskelige faktorer ignoreres

Jordan beskriver hvordan det tilbage i 80'erne var unormalt for virksomheder at have specialister i menneskelige faktorer ansat. Menneskelige faktorer var ikke en del af overvejelserne når nye produkter skulle udvikles (Jordan, 2000).

Fase 2 - De menneskelige faktorer som en eftertanke

Senere opstod en periode hvor virksomheder begyndte at spørge specialister i menneskelige faktorer, om ikke de kunne hjælpe virksomhederne med at lave behagelige interfaces til deres produkter. Problemet her var at den basale struktur for interaktion med produktet allerede var fastsat på forhånd, hvilket begrænsede specialisterne i menneskelige faktoreres muligheder til kun at kunne ændre på overfladiske aspekter af et produkt. Ikke desto mindre blev der i denne periode ansat flere specialister i større virksomheder og studier i menneskelige faktorer fik mere omtale (Jordan, 2000).

Fase 3 - De menneskelige faktorer bliver integreret

Jordan springer nu frem til nutiden for hvornår bogen er skrevet (omkring år 2000) hvor et større antal virksomheder har fået øjnene op for menneskelige faktorer som noget der er uadskilleligt fra designprocessen af et nyt produkt, men specialisterne i menneskelige faktorer har fået meget bedre muligheder for at kunne influere udviklingen af nye produkter allerede i de tidlige stadier af konceptualiseringen af et nyt produkt (Jordan, 2000).

Efter Jordan har forklaret disse 3 faser stiller han spørgsmålet "Hvorfor har denne udvikling fundet sted?". Jordan forklarer udviklingen med, at forbrugere gennem årtierne er blevet mere og mere sofistikeret i forhold til deres viden om menneskelige faktorer og der forventes en højere kvalitet af menneskelige faktorer af produkter. Menneskelige faktorer i produkter er gået fra at være en bonus til at være noget der forventes af forbrugere i dag. Jordan fortsætter med at forklare, at brugere af produkter i dag ikke er villige til at have udfordringer i interaktionen med produkter, og virksomheder er i dag tvunget til at

inkludere menneskelige faktorer i deres produkter hvis de ønsker at forblive interessante for deres kunder (Jordan, 2000).

Udfordringerne for de nye studier menneskelige faktorer

De pleasure-baserede tilgange har dog en række udfordringer som der skal findes løsninger på, før at de Pleasure baserede tilgange kan komme i fokus (Jordan, 2000). Den første udfordring lyder således:

“At forstå mennesker holistisk”

Studierne i menneskelige faktorer har et behov for ikke blot at forstå hvordan mennesker bruger produkter, men også den bredere rolle som produkter spiller i menneskers rolle.

En dybere forståelse vil være en forudsætning for at definere forskellige typer af Pleasure som produkter kan besidde, som går ud over usability specifikationer (Jordan, 2000). Jordan beskriver senere i bogen hvordan han definerer disse forskellige typer af Pleasure, hvilket vi vil vende tilbage til om lidt, da disse forskellige typer af Pleasure vil være centrale for vores arbejde i dette projekt.

En anden udfordring for de nye pleasure-baserede tilgange lyder således:

“At forbinde forskellige former for Pleasure med produkttegenskaber”

Efter at disse forskellige typer af Pleasure er blevet defineret er det næste skridt, at forsøge at forbinde disse forskellige typer af Pleasure til bestemte aspekter af produktdesigns. På nuværende tidspunkt er alle forslag fra forskellige casestudier blot spekulationer omkring hvordan Pleasure kan være forbundet til egenskaber, og et mere klart billede af forholdet er derfor nødvendigt (Jordan, 2000).

“At udvikle metoder og måleenheder for at vurdere produkters pleasureability”

For at skabe produkter med stor Pleasure for brugeren kræves der en iterativ udvikling af designkoncepter. Dette betyder at der må skabes mange prototyper af et design, som skal evalueres og re-designes for at de kan skabe den ønskede Pleasure hos en bruger.

Dette kræver at der eksisterer de rette metoder og måleenheder, for først og fremmest at udvikle produktet, men også for at kunne måle mængden af Pleasure i designs og design prototyper (Jordan, 2000).

Da vi nu har givet en oversigt over de forskellige udfordringer som de pleasure-baserede tilgange står overfor, vil vi nu beskrive hvordan vores projekt relaterer til løsninger af hver af disse udfordringer.

Vores projekt vil forsøge at bidrage til at løse disse udfordringer i konteksten af velfærdsteknologi, da vi ønsker at forstå de ældre mennesker bedre og hvordan velfærdsteknologi spiller en rolle i deres liv, hvilket bidrager til at løse den første udfordring. Dernæst vil vi i projektet forsøge, at se om vi kan se nogle mulige forbindelser mellem de forskellige former for Pleasure og velfærdsteknologien med robotstøvsugeren som repræsentant og dermed gøre mere data tilgængelig for studierne i menneskelige faktorer, så nogle klare forbindelser mellem de forskellige former for Pleasure og produkttegenskaber kan identificeres i fremtiden. I forhold til den sidste udfordring har vi defineret, at vi ønsker at udarbejde nogle "best practices" for hvordan man i fremtiden vælger og bruger velfærdsteknologi i forbindelse med ældre. Dette er i sig selv ikke en fuldblyrdig metode, men med fremtidige studier inden for det samme område som vores projekt ville disse "best practices" med tiden kunne blive en del af en metodisk fremgangsmåde for at udvælge og anvende velfærdsteknologi i fremtiden.

Bilag #5 - Velfærdsteknologi udvidet

Interviews fra Kastanjehaven

I 2010 færdiggjorde plejehjemmet, Kastanjehaven i Roskilde kommune, et projekt kaldet "Styrkelse af arbejdsmiljøet i ældreplejen med intelligent teknologi" (Ældreforum, 2010). Projektet havde til formål at implementere forskellige velfærdsteknologier, og bagefter evaluere teknologierne, for at undersøge hvilke teknologier der skulle anvendes og hvordan, og hvilken gavn borgerne ville få af disse teknologier.

Under projektet interviewede Ældreforum fire beboere i alderen 79-96 år, vedrørende deres oplevelser af de velfærdsteknologier, som var blevet indført via projektet. Under interviewet var også Kastanjehavens plejehjemsleder til stede.

Beboerne på Kastanjehaven havde under projektets opstart fået demonstreret hvordan velfærdsteknologierne fungerede og fik også forklaret meningen med indførslen af disse teknologier.

Der blev indført flere forskellige velfærdsteknologier såsom robotstøvsuger, vaskerobotter, douche-toiletter med løfte sæde, badekabine og spiserobotter.

Vi vil dog kun lægge vægt på de interviews der vedrører rengøringsrobotter, da det er disse interviews der har relevans for vores projekt og derefter vil vi kigge på den samlede velfærdsteknologi.

Interview om rengøringsrobotter

De rengøringsrobotter som Kastanjehaven har benyttet sig af, er en robotstøvsuger og vaskerobotter (Ældreforum, 2010). Det er personalet der anvender disse rengøringsrobotter, og beboerne på plejehjemmet kan mærke at det forbedre personalets arbejdsmiljø og glæde. Rengøringsrobotterne sparer også tid, og beboerne kan godt se at det giver personalet mere tid, men lægger også vægt på at den positive tilgang til rengøring robotterne, hurtigt kan ændres, hvis det vil betyde at der vil blive en reduktion i personalet.

En anden beboer har personliggjort sin robotstøvsuger og valgt at kalde den for Sofus, hun snakker til den mens den kører rundt og holder øje med at den gør sit arbejde godt nok.

Interviewet med beboerne på Kastanjehaven, blev sluttet af med en evaluering af velfærdsteknologien, som vi vil komme nærmere ind på i næste afsnit.

Evaluering af Velfærdsteknologien på Kastanjehaven

Der bliver under interviewet spurgt ind til de generelle ønsker og forbedringer, af velfærdsteknologier, efter at de selv har stiftet bekendtskab med nogle af velfærdsteknologierne (Ældreforum, 2010).

Generelt kunne beboerne godt tænke sig velfærdsteknologier der kunne hjælpe dem i hverdagen, hvis de falder, da det kan tage op til 5-10 minutter, før personalet kan komme og hjælpe, derfor kunne de godt tænke sig en velfærdsteknologi, der vil kunne hjælpe dem, med at rejse sig op.

I forhold til de hjælpemidler der kan læse bl.a. kryds og tværser og lydbøger op for dem, ønskede beboerne at stemmen der læste op for dem, var mindre monoton.

En af beboerne fortæller, at hun vil hellere have en kammerpige, end et velfærdsteknologisk hjælpemiddel. Vi tolker dette som om at det måske, kunne være et udtryk for at hun er nervøs for at miste den menneskelige kontakt, hvis velfærdsteknologien implementeres.

Bilag #6 - Besøg hos August og Alma

Opvarmning

Da vi blev budt indenfor hos August og Alma var stemningen god allerede da vi ankom. Alma havde købt kage og lavet kaffe, til at vi skulle komme på besøg, og viste os ind i deres gæstestue, hvor interviewet ville starte. Kaffen og kagen var med til fra starten af at skabe den uformelle stemning vi ønskede. August og Alma fortalte at de tidligere har boet på en præstegård i 30 år, og at de for 10 år siden flyttede til deres nuværende lejlighed i København. August og Alma er en bekendt af en af gruppens medlemmer, og virkede derfor til at føle sig trygge ved at vi alle var der.

Gå-med interview

Da vi skulle starte interviewet kom vi lidt dårligt fra start og fik lavet en dårlig introduktion til den første aktivitet. Dette skabte en smule stilhed og akavet stemning i starten, men hørte hurtigt op og August og Alma begyndte at fortælle om deres hjem.

Efter at de havde fortalt et par minutter om et par møbler viste August og Alma os rundt i deres lejlighed, hvor de fortalte om flere af deres møbler som de fandt interessante, eller synes at der var en god historie til, f.eks. deres møbler fra præstegården, eller møbler de primært har arvet efter Augusts forældre. Hurtigt blev vi klare over at det ikke var en god ide at tage billeder undervejs i interviewet fordi det ville forstyrre for meget i August og Almas fortællinger, og vi valgte derfor at tage alle billederne efter interviewene. Allerede på dette tidspunkt var der en god dialog og den nervøsitet som kunne spores hos August og Alma var nu forsvundet.

Vi startede med at kigge på nogle af møblerne i deres gæstestue, her snakkede vi blandet andet om de møbler vi sad i, som var nogle ældre møbler de havde arvet efter Augusts forældre, sofaen og stolen var blevet ombetrukket og havde fået noget flot rødt stof, i stedet for det blåsorte hestehårsbetræk det tidligere var betrukket med.

2. Semester projektrapport

Humanistisk teknologisk Bacheloruddannelse, Roskilde Universitet

Billede 12: Rød sofa i stuen

Under snakken om møblerne i deres gæstestue, drejer samtalen sig mod et 30 år gammelt chatol. Alma fortæller at Lars i 1986, ville købe den nye computer, Commodore 64, og at derfor ville hun også have noget til gengæld.

Derfor valgte hun at købe chatollet og fik samtidig en stol med i købet, som står ved siden af chatollet. Under chatollet, står der en klaverstol, som Alma har arvet fra sine forældre, hun ville gerne have haft klaveret med, men det var for besværligt at få op i lejligheden.

Hun fortæller at stolen, som hun fik sammen med chatollet, er betrukket med grønt betræk fra en Rolls Royce, hun fortæller også at den ikke er antik, men at den er af gammel udførsel.

2. Semester projektrapport

Humanistisk teknologisk Bacheloruddannelse, Roskilde Universitet

Billede 13: Rolls Royce stolen

I vindueskarmen i gæstestuen står der, 2 flotte sølvlysestager. Alma fortæller at lysestagerne var nogle, som de har arvet efter Augusts farfar. De fortæller os at de stadig bliver pudset, selvom det er noget djævelskab og at August gør det mod protest, da de skal pudses med tandbørste, men tilføjer, at resultatet er så flot at det er det værd.

Billede 14: Lysestage

Da vi havde snakket om deres møbler, som stod i gæstestuen, gik vi ind i deres spisestue.

2. Semester projektrapport

Humanistisk teknologisk Bacheloruddannelse, Roskilde Universitet

Her faldt snakken hurtigt på et stort håndlavet ur, som var lavet af en instrumentmager, som Augusts farfar var sagfører for. Instrumentmageren havde lavet uret, til sin kone i sølvbryllupsgave.

August fortalte at han føler sig hjemme, fordi det har stået hos sin fars forældre, sammen med møblerne inde i gæstestuen. August og Alma uret giver sådan en hyggelig lyd, når det er trukket op.

Billede 15: Håndlavet ur i spisestuen

August og Alma fortalte også at de fleste af møblerne, tidligere har stået i deres sommerhus, og at de havde taget møblerne med op i lejligheden, fordi de manglede skabsplads.

Over August og Almas spisebord hænger der en stor flot lysekrone, i 24 karats guld.

August og Alma fortæller at den købte de, på en rejse i Venedig. De mødte en mand tilfældigt, som tog dem med til øen Murano, som er kendt for deres glasproduktion.

August og Alma fik en rundvisning, på et glaspusteri og under rundvisningen så August den guldfarvede lysekrone og begyndte at forhandle med direktøren og forhandleren og endte med at få 2 tilhørende lampetter med til. Det tog 3 måneder før at lampen ankom til præstegården med posten. August og Alma fortæller at den også er forfærdelig at skulle pudse og at det tager en hel dag, fordi at de skal pudse hver enkelte glaskrystal for sig, men at den ligesom lysekronen er meget flot når den er nypudset.

2. Semester projektrapport

Humanistisk teknologisk Bacheloruddannelse, Roskilde Universitet

Billede 16: Lysekroner i spisestuen

Efter at have kigget i deres spisestue, gik vi ud i August og Almas køkken.

Alma fortæller at det lejlighedskompleks de bor i, er bygget i 1934 og at køkkenet der var i lejligheden, bar præg af at være gammelt og trist at se på. Alma fortæller at det køkken de har nu, har det selv valgt og købt hos Vordingborg møbler, som også kom og satte det op for dem.

Billede 17: August og Almas køkken

Alma er glad for det nye køkken, fordi det er simpelt, enkelt og at det hele virker.

August fortæller at badeværelset også så forfærdeligt ud, da de flyttede ind i lejligheden, men at det nye badeværelse de har fået, er det glade for. Tidligere var der et badekar, med et andet badekar oppe i og at det i det hele taget så trist ud. Men nu har de en bruseniche i stedet for og så er der også plads til deres vaskemaskine. Badeværelset ser flot og nyt ud.

Det sidste sted vi så, på turen rundt i Alma og Augusts hjem, var deres gang som vi tidligere var kommet ind i, da vi ankom.

I gangen hænger der en lampe, som August fortæller tidligere har hængt på præstegården og at den er fra 1979. August fortæller at de har en mere, og at de var købt til at skulle hænge over et stort egetræsbord, som de havde stående i deres dagligstue på præstegården. August fortæller at lamperne i sin tid var dyre, men at idag er det kun pærerne der er dyre at købe. Vi spurgte til, om de overvejer at når alle pærerne er brugt, om de så overvejer nye lamper eller de vil forsøge at finde nogle nye pærere. August og Alma snakker om at lamperne har en betydning, fordi det er noget de har købt sammen til deres hjem og at de derfor vil finde nogle nye pære til lamperne.

Billede 18: Loftlampe fra præstegården

August og Almas nuværende støvsuger

Efter gå-med interviewet spørger vi ind til deres robotstøvsuger, og Alma os med ud i køkkenet for at vise og sin nuværende støvsuger.

Deres nuværende støvsuger er en blå Miele, som har kørt upåklageligt i 10 år og "støvsuger bare som den skal" ifølge Alma.

2. Semester projektrapport

Humanistisk teknologisk Bacheloruddannelse, Roskilde Universitet

Billede 19: August og Almas nuværende støvsuger

Støvsugeren kan også nemt klare August og Almas tæpper de har i spisestuen og dagligstuen, men det kan godt være lidt hårdt at støvsuge dem og hun holder også en pause halvvejs i støvsugningen af deres lejlighed, og derfor tager det omkring en time, at støvsuge hele lejligheden.

Billede 20: Tæpperne i stuen

Alma synes det er dejligt, når der er støvsuget, så lugter lejligheden bedre.

Alma fortæller at hendes datters støvsuger lugter meget fordi, at hendes datter har en kat og at støvsugeren derfor hvirvler hår op, modsat er det med Alma og Augusts støvsuger, som de synes kun lugter lidt af varm luft og støv under støvsugningen.

Men alt i alt er August og Alma meget tilfreds med deres nuværende støvsuger, den støvsuger perfekt.

August og Almas tanker om Robotstøvsugeren

Efter at snakken om deres nuværende støvsuger blev afrundet bevægede vi os ind i August og Almas spisestue for at snakke om deres tanker om robotstøvsugere generelt og også deres tanker om den robotstøvsuger vi selv har medbragt. Alma nævner med det samme at de på et tidspunkt selv har haft lånt en Robotstøvsuger i et par dage, for at se om den virkede. August fortæller at den fes rundt i lejligheden og at den ikke overbeviste ham om at den rent faktisk støvsugede.

August og Alma fortæller også at den forstyrrede dem, når de sad og læste eller hørte musik, fordi robotstøvsugeren larmede meget.

Der bliver spurgt ind til, om August og Alma synes at den skal være helt lydløs, hvor Alma fortæller at hun gerne vil have at den gør opmærksom på "at her kommer jeg", og at den godt må snakke lidt eller spille lidt musik, men at den ikke skal larme.

Alma synes at den medbragte robotstøvsuger er kedelig at se på, specielt når nu at den skal stå ude for at kunne køre i sin dock. Alma udtrykker at den gerne må se lidt smart ud efter hendes smag.

Alma udtrykker under interviewet også bekymring for, om hun kunne komme til at falde over den, hvis den er "gået en tur" om natten, og at knappen ovenpå robotstøvsugeren, gerne måtte lyse kraftigere, for at gøre opmærksom på sig selv.

Alma siger dog om robotstøvsugeren, at hun synes at robotstøvsugeren er sød på trods af dens farver, hvilket hun synes på grund af dens runde form og det røde øje.

Undervejs i interviewet startede vi robotstøvsugeren op så August og Alma kunne se dens bevægelse og høre lydniveauet på robotstøvsugeren.

August fortæller at han synes, at robotstøvsugere har en tendens til at køre formålsløst rundt og at de godt kunne have en mere "fast rute", så han kunne føle sig sikker på, at den har gjort ordentligt rent. Vi vælger at bryde ind og fortælle at nyere robotstøvsugere har denne funktionalitet i sig og samtidig kan programmeres til at køre på bestemte tidspunkter af sig selv. Her tilføjer Alma at hun ikke synes at robotstøvsugeren skal starte af sig selv. August tilføjer at det kunne være smart, hvis der kunne fås en fjernbetjening til den også i

forhold til når de bliver ældre og måske kan have svært ved at nå ned og starte robotstøvsugeren på knappen.

Generelt er August og Alma ikke helt overbeviste, om at robotstøvsugeren gør ordentligt rent og de synes at den skulle have nogle smartere farver, hvis den skulle stå i deres hjem.

Materialer og farver i fokus

Efter vi havde pakket robotstøvsugeren væk igen tog vi de medbragte genstande frem så de kunne føle på dem og give deres første reaktion på dem. På dette tidspunkt i vores empiriindsamling var det tydeligt for os at både August og Alma synes at det var spændende at være en del af empiriindsamlingen og samtalen mellem ordføreren og dem var god. Inden vi nåede at snakke om vores medbragte genstande nævnte Alma to øksehoveder ovre i vindueskarmen i spisestuen som hun finder frem. Hun nævner at hun godt kan lide den flade glatte side på dem. Efter vi har snakket lidt om dem vender vi August og Almas opmærksomhed mod de medbragte genstande. Alma og August er hurtig til at pege ud at de ikke bryder sig om den medbragte lysesstage som har en sandpapirs-agtig overflade. Til gengæld kan de rigtig godt lide at røre ved den medbragte stress-terning fordi den er blød at røre ved på en tilfredsstillende måde.

Billede 21: Lysesstage og stress-terning

August og Alma foreslår at lave en rækkefølge over hvilke ting de bedst kan lide. Alma ligger alle genstandene der er blevet omtalt op på række, hvor dem længst mod højre er dem de mindst kan lide at røre ved og dem mod venstre er dem de bedst kan lide at røre ved.

Billede 22: Medbragte genstande lagt i rækkefølge efter behagelighed

Til sidst snakkede vi med August og Alma om, at hvis de skulle have en robotstøvsuger, hvilke farver og materialer de så kunne forestille sig at den skulle være i. Vi viste dem samtidig vores medbragte farvekort og billeder med de forskellige materialer og mønstre.

August og Alma kigger meget på blå, grønne og turkise farver og er enige om at de ville vælge en af disse farver. Alma udtrykker også et ønske om, at den skulle være i metalklare farver. August og Alma er også enige om, at robotstøvsugeren skal være ensfarvet og med en smule struktur i farve. Alma fortæller at hun godt kunne forestille sig, at have en robotstøvsuger stående ude i køkkenet og "være blå, flot og se smart ud".

August peger på et papir, hvorpå der er nogle billeder af forskellige metaller. Her peger han på et bestemt af billederne, som forestiller en brunlig mat metal, med lidt patina. August synes, at den ville blive en endnu pænere udgave af den medbragte stress-terning og Alma bekræfter ham i dette.

2. Semester projektrapport

Humanistisk teknologisk Bacheloruddannelse, Roskilde Universitet

Billede 23: Alma og Augusts valgte materialer og farver

Alma fortæller også at hun gerne ville have at materialet var blødt ligesom de bløde knapper, på den medbragte stress-terning.

Tidligere under interviewet med robotstøvsugeren var August og Alma lidt uenige om hvordan robotstøvsugeren skulle se ud, men under dette interview bliver de alligevel enige om, hvordan de kunne forestille sig at deres robotstøvsuger skulle se ud, hvis de selv kunne få lov til at designe den.

Vi afsluttede derefter interviewet med August og Alma med at snakke om hvordan de synes interviewet har været hvis de skulle evaluere det. Efter lydoptagelsen blev stoppet snakkede vi en halv times tid mere samtidig med at vi tog de billeder af møbler og genstande som vi havde snakket om under interviewet inden vi tog hjemad igen.